

Skutočné životné príbehy

Mgr. Július Húšťava

Stratená dcéra

Predhovor

Poviedka je spomienkou na starých rodičov, ktorých v roku 1921 zaviaľ osud s rodinami do Rumunska. Mama mi často rozprávala o svojom detstve. Neznáma krajina pôsobila na mňa tajupľne. Neustále vzbudzovala vo mne záujem o nepoznané miesta, kde žili a ešte žijú mnohí z našej rodiny.

Ako dospelému sa mi podarilo navštíviť miesta, kde mama vyrastala. Nájst' ešte dom v ktorom ako dievčatko žila, školu do ktorej chodila. Obdivovať dosiaľ nepoznanú krásu okolitých hôr a dravú silu bystrín. Pri stretnutí s rodinou so záujmom som počúval ich rozprávanie o živote v meste Mediaș.

V krátkej poviedke sú zaznamenané moje nezabudnuteľné spomienky.

Autor

Hrozná búrka

Hrozné sparno zaľahlo na šírý kraj. Mesto Mediaș sa topilo v ňom ako v horúcom kúpeli. Košaté stromy záhrad márne vystierali konáre k nebu. Nezachytili nad strechami osviežujúci vánok a sklamané smutne opúšťali zvädnuté lístie.

V diali zahrmelo. Svetlý uhol nebies sa znenazdajky zababušil do tmavosivej kúdele, ktorá sa navidomoči zväčšovala len čo sa jadro viac rozpálilo, zarachotil hrom. Všade zaľahla čierňava mračien. Ľudia takému času vravia, že nastalo božie dopustenie.

V dome továrniko Kolénera nastalo hrozné zdesenie. Jediná dcérka Erika nebola doma. Kdesi sa stratila a nemohli ju nájsť.

Nahluchlá slečna učiteľka nemčiny odišla hneď po obede s Erikou do besiedky. Tam ju hodnú chvíľu morila diktátmi. No horúčava sa uvelebila i v chlárku besiedky. Lepila únavou oči a srdce akosi vypovedalo službu. Učiteľka zmlkla, hlava jej ovisla na rameno a hlboko

zaspala. Malá Erika sedela s nevôľou za stolom v besiedke. Slniečko ukrutne pripekalo a Erika sa zdúvala od zlosti. Chcela sa na kúpalisku popýšiť novými plavkami s vyšitou bielou čajkou. I nový klobúk proti úpalu čakal na hlavu. Mamička podľa oteckovho želania, musela ju obliekať ako veľkú dámu. Erika mala toľko šiat a takých nádherných, o akých sa chudobným deťom ani len nesnívalo. Ľudia vraveli, že sa Erika narodila na šťastnú planétu. Krásny a bezstarostný motýľ sa uvelebil na kvete za oknom besiedky. Krásne pávie očko! Dievčatko malo na ňom oči nechať, ako kráľovsky vychutnáva dobrodenie slniečka. Nádhernými farbami krídel pokryl celý kvet. Zavše nimi pokýval, akoby na pozdrav Erike. Alebo na výsmech, že musí poslušne sedieť v chlárku. Eriku stolička páčila a pocítila túžbu vybehnúť za motýľom. Chytiť ho a vyvrátiť si na ňom zlosť zo svojej nemohúcnosti.

Učiteľke nestačila ani len hlava ovisnúť na rameno a malá Erika stála už pred besiedkou. Opatrne sa priblížila k motýľovi. Lenže ten nedriemal. Erika už-už myslela, že ho má, keď jej priamo z rúk uletel. I vyskočila za ním. No motýľ bol šikovnejší, poletoval, huncút, ponad besiedku. Akoby chcel dráždiť dievčatko. Vznášal sa v povetrí, ani čo by ho voľakto neviditeľný poľahoval na nitke. Potom sa spustil na chodník a uvelebil sa na rozohriatej dlaždici. Erika sa opäť prikrádala k nemu po prstoch. No slniečko vrhlo jej tieň na motýľa skôr, ako ho mohla chytiť. Usalašil sa pri plote na listoch ozdobného kra. Odtiaľ mával na rozlúčku Erike svojimi pestrými krídlami. Dievčaťu s'ľa by počaril. Voslep šla za ním. A keď sa motýľ prehupol cez plot, Erika neváhala. Ani jej neprišlo na um, že má prísne zakázané opustiť dom bez dovolenia. Čosi - kamsi ocitla sa v poli. Brodila sa po lúkách, kde tráva šuchotala.

Len tu a tam bielili králiky na slnku svoj šat. Vábili motýľa. Hopkal ľahučko ponad ne i spúšťal sa na kvety. Zavše sa Erike motýľ stratil z očí. Unavená hodila sa vzdorovito do trávy. Od zlosti trhala a gniavila kvety. A motýľ, figliar, znovu sa objavil. Poletoval okolo a mámil ju svojou krásou. Krásou, ktorej sa nemohla zmocniť. Mohla ju iba obdivovať, kochať sa ňou. To jej však nestačilo. Nebola na také spôsoby zvyknutá. Čo si zmyslela, musela mať. A mala vždy. Len táto jediná túžba ostávala nesplnená.

Erika si ani nevšimla, ako ju motýľ doviedol k horám. Len čo dosiahol okraj hory, začal sa správať povýšene. Vyletel vysoko nad stromy a tam stváral svoje krkolonné kúsky. Nepriletel už k dievčatku a nesadol si na trávu. Erika sa vzdala nádeje. Celé telo ju bolelo a neverila, že by motýľa chytila. Bol taký malý a predsa víťazil nad ňou.

Vzdala sa boja s motýľom. Ľahla si do zeleného machu. Štrbinou pomedzi stromy nakukovala časť mesta. Triasol sa nad ňou parou presýtený vzduch. Chládok vyvolával v dusnom ovzduší príjemný pocit po toľkom behaní. Poláskal sa s ňou a pohojdal ju na mäkkom vankúši machu. Erika bola tak príjemne ukonaná. Zabudla na motýľa. I na nenávidenú slečnu učiteľku. Oči jej zlepovala ospalosť. Driemoty zatvárali mihalnice. Zaspala. Zaspala a neprebudila sa už vo svete, v ktorom dosiaľ žila ...

Prihrmela strašná búrka. Lomcovala horou ako divá. Keď Erika roztvorila oči, celý svet videla omotaný hroznou tlejúcou kúdeľou mračien. Sivé kvapky dažďa

rútili sa prudko na zem. Zacláňali výhľad. V najbližšom svojom okolí zazrela Erika len hrubé kmene stromov. Strácali sa kdesi vo výške v spleti korún, v ktorých hrozne zavýjal víchor.

Ukonaná, uzimená a premoknutá na celom tele, klesla plačúc pri veľkom dube. Ako búrka opúšťala horu, Erike sa pozdávalo, že ktosi chodí okolo nej. Raždie sem - tam zaprašťalo. Lenže Erika zbystrila sluch a prestala plakať, i praskot stíchol. Od únavy nevládala sebou ani hnúť. V hore sa rýchlo stmievalo. A tu zrazu objavila sa pred Erikou stará, zhrbená žena. Ani čo by z neba spadla. Rozčuchrané vlasy jej padali do tváre. Šaty mala otrhané, ušpinené. Miesto kabáta akúsi sukňu mala uviazanú okolo hrdla, spod ktorej jej trčala kostnatá ruka. Druhou sa opierala o palicu.

Keď ju Erika zazrela, od hrôzy vykrikla a zaclonila si rukou oči.

„No, no, len sa neboj!“ prihovárala sa starká. „Nie som bosorka, ako si myslíš. Pod' so mnou. Tu by si zhynula.“

Erika posmelená jej ľudským hlasom, prijala suchú ruku stareny a poslušne kráčala tam, kde ju starena viedla. Všade kadiaľ kráčali, boli okolo len stromy. Jeden ako druhý. Erika si nemohla zapamätať, kade ju starká vedie. Kráčali hodnú chvíľu do vrchu, doprevádzané smradom dymu, ktorým páchli šaty stareny.

Keď prišli na polianky porastené bučinou nad nimi sa rozbrieždilo. Ako sa objavili na lúčke, odkiaľsi od košatého buka zaerdžal kôň. Erdžanie koňa v tú chvíľu zapôsobilo na Eriku strašidelným dojmom. Zas jej blyslo mysl'ou, že starká je striga a vedie ju k svojmu tátošovi, aby mohla s ňou odletieť.

– Neboj sa. To nás kôň zbadal. Už sme doma.

Doma? Ako doma? Však Erika nijaký dom nevidela, hoci napínala zrak ako len mohla. Miesto domu objavila pod bukom voz s natiahnutou plachtou. Dva čierne kone stáli uviazané o voz vzadu a jeden biely a jeden čierny stáli pri oji. Zrazu od voza pribehol belavý psík. Radostne skučal a motal sa pod nohami starkej.

Ticho, Belko, ticho - tíšila psíka starká. Vyskočila na prednú časť voza a nakukla pod plachtu.

„Spíš?“ opýtala sa kohosi.

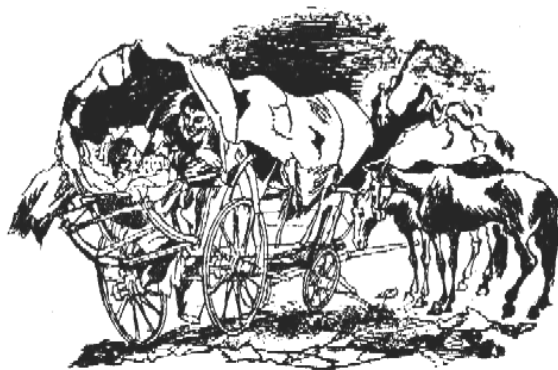
„Nie,“ ozval sa spod plachty mužský chrapľavý hlas. „Čo nového? Ako sa vodilo?“ dodal.

„Neviem. Nedočkala som. Búrka ma prikvačila. Myslím, že sa to podarí. Čas majú znamenitý.“

Muž pod plachtou bol ešte na čosi zvedavý, ale starká ho zahriakla:

„Ticho! Nie sme sami. Priviedla som dieťa.“ Pokývla Erike. „Pod' na voz!“

Erika by sa bola najradšej rozbehla preč z tohto miesta. Ale ako sa rozhliadala po okolí, zovšadiaľ škúlila na ňu tma. Počúvla a vtiahla sa pod plachtu na voze. Starká hodila na ňu čosi, čo mohlo byť perinou. Odporne smrdela akýmsi zastaralým sadlom a dymom, div, že sa Erike neprevrátil žalúdok. Viac sa o ňu nikto nestaral.

V besiedke továrnik Kolénera našla slúžka Iliana v kresle tvrdo spať pani učiteľku. Ani sa jej nesnívalo o búrke, nevnímala čas, len si pokojne odfukovala. Slúžka ju musela pomykať za rameno, aby ju zobudila.

„Pani učiteľka, pani učiteľka, hej, počujete? - Prebud' sa!“

Učiteľka roztvorila rozospaté oči. I vstala. Hneď ju však blesk a v zápätí hrom posadili do kresla. Nebo sa roztvorilo dokrvava. Kdesi nablízku udrel blesk a zaburácal hrom.

„Bože na nebesiach! Čo sa robí?“ vykrikla.

„Búrka je. Hrozná búrka!“ povedala slúžka. „Či nepočujete, ako dážd' hučí po besiedke? A kde je Erika?“

„Erika?“ ťažko sa rozpamätávala učiteľka do sveta skutočnosti. Však tu bola. Pred chvíľou som jej diktovala úlohu. Azda utiekla pred búrkou.

A kým šomrala na Eriku, že zanechala v besiedke knihy a zošity v neporiadku, slúžka vbehla zo záhrady do domu.

„Milostivá pani, v besiedke je len pani učiteľka. Erika tam nie je. Ale ani v dome som ju nevidela.“

Štíhla pani, príjemnej bledej tváre, pozrela prekvapene na slúžku. Tvár sa jej zmraštila nevôľou. Erika čím bola staršia, tým bola tvrdohlavejšia. Ťažko sa podrobovala rozkazom. Spomenula si na popoludňajší výstup.

Erika silou mocou chcela ísť na kúpalisko. Nechcelo sa jej učiť. V prvej

chvíli si myslela pani Kolénerová, že sa Erika zo vzdoru kdesi schovala. Nemala pokoja a vošla do Erikinej izby. Hneď ako otvorila dvere, privítalo ju dvoje bystrých mandľových očí. Ako žeravé uhlíky svietili zorničky spod kučeravých gaštanových vláskov. Ústočka vzdorovito zošpúlené a jamôčky na líčkach dokresľovali tváričku detskej roztomilosti na obraze, ktorý namaľoval chýrny maliar. Uhádol podobu Eriky. Inak nebolo v izbietke ani duše. Všetko pohodlne ležalo, ako Erika zanechala po sebe. Pani Kolénerová si myslela, že učiteľka pustila Eriku na plaváreň, pravda, nevedela, že učiteľka nemá rada slnko a vodu. Preto Eriku často morila v chládku svojou učenosťou, keď Erikine spolužiačky brodili sa v piesku alebo plávali s rybkami opretekou.

Na písacom stolíku našla pani Kolénerová rozprávkovú knižku. Trčal z nej biely lístok. Na lístok Erika napísala: „Slečna mi zas pokazila radosť. Je odporná. Nemám ju rada.“

Pohladkala mamička písmeňko svojho miláčika a knižku zatvorila tak, aby Erika nezbadala, že ju mal niekto v rukách. Kým prezerala veci svojej malej princeznej, slúžka hlásila znepokojujúce veci.

„Milostivá pani, Eriku nemôžem nikde nájsť: Prezrela som všetko. Nie je v dome.“ Stávalo sa, že keď Eriku dlho morila učiteľka svojimi vedomosťami, Erika sa bez dovolenia vzdialila z domu za zábavou a potom prišla za oteckom do sklárni. On sa potom vrátil s ňou domov na aute a snažil sa zmierniť trest za Erikino previnenie. Ale Erika nebola ani v továrni u otecka. Neostávalo iné, len ju hľadať u susedov.

Slúžka mala Eriku rada a slečna učiteľka sa bála následkov, nuž odvážili sa do nečasu. Pochodili celú vilovú štvrť. Eriku nenašli. Nikto o nej nevedel, ako by ju ukrutný víchor uchytil. Po Erike akoby sa zem zľahla. Márne ju hľadali i v domoch sklárskych robotníkov, všade im dávali zarmucujúcu správu.

Od rána očakávali Kolénerovci vyslobodenie zo svojho zúfalstva. Pootvorenou bráňkou neprekľzlo však dievčatko, ktoré narobilo rodičom toľko bolesti. Preto musel pán továrnik zájsť na policajný úrad. Lenže aj na policajnom úrade panoval hotový zmätok. V noci vykradli na najrušnejšom mieste zlatnícky obchod. Krádež odhadovali na desiatky tisíc. Policajný úrad vyzeral ako úľ včiel. Rojili sa v ňom strážnici a inšpektori. Novinári čakali na vzrušujúce správy.

Vec továrnika Kolénera sa popri množstve čísel stala druhoradou. Nebolo

ojedinelým javom, že dieťa ušlo z domu. Keď dieťa vyhladlo, vrátilo sa. Takýmto spôsobom sa pokúšali továrnik uspokojiť na policajnom úrade. Pre neho, ktorý stále pracoval s peniazmi, peniaze boli druhoradá a myslel si, že boli, aj budú. Erika nemôže byť druhoradá.

Myslel na slová lekára po pôrode na klinike, kde pani Kolénerová zápasila so smrťou, aby si Eriku ochraňovali, lebo ostane pravdepodobne jedináčikom.

A mal pravdu. Odtiaľ pochádzal v rodine Kolénerovcov taký strach o Eriku.

Preto sa továrnik Koléner na policajnom úrade nedal len tak ľahko odbiť. Išlo mu o jediné milované dieťa. Nikdy si ani nepomyslel, že by mal Eriku stratiť.

Továrnik sa v spoločnosti policajného inšpektora Proku vrátil domov. Vyšetрил všetko do podrobností, Eriku však vrátiť nevedel. Nevedela ju vrátiť ani polícia. Musel sa obrátiť o pomoc na verejnosť.

Mestský hlásnik všade vyhlasoval:

„Pri živelnej pohrome stratila sa dcérka továrnik Kolénera, Erika Kolénerová, žiačka ľudovej školy, čiernych očí a gaštanových vlasov. Kto by o dieťati niečo vedel, nech to ohlási rodičom alebo na policajnom úrade.“

Tak sa celé mesto dozvedelo o nešťastí v rodine továrnik Kolénera. Nastal hotový zhon a mozgy ľudí naplno pracovali najmä pre veľkú odmenu. Páchateľov sa však nepodarilo chytiť, ani Eriku Kolénerovú nájsť.

V dome Kolénerovcov sa zhostil smútok. Pod Erikiným obrazom často stál továrnik so svojou manželkou s ťažkým, boľavým srdcom. Nevedeli z neho vypustiť svoje jediné dieťa, ktoré hľadalo na nich z obrazu ako živé.

A žilo? Nevedel im to nikto povedať.

Erika sa zatiaľ ocitla v ťažkom položení. Dlhو jej trvalo, kým sa ako tak uspokojila a mohla súvisle rozmýšľať. Vedť aj nie div. Dosiaľ žila bez starostí. Už dávno oľutovala svoj čin a rozmýšľala, ako sa dostať domov. Ba aj slečna učiteľka by jej vyhovovala. Tak dumala učupená v kútiku voza, tichá ako myška. Srdiečko jej vyzváňalo na poplach. Chlap, čo sedel na prednej časti voza, zrejme nemal na mysli spánok. Zapálil si na fajku a čmud z nej vietor zavial až pod plachtu. Šteklil Eriku odporne v hrdle. No správala sa hrdinsky. Ani nezakašľala. Nechcela upozorniť na seba chlapa, čo nespál. V úzkosti prosila svojho anjela

strážneho, aby ju z tohto polohy vyviedol a ochraňoval. Len aby sa čím skôr rozbrieždilo. Požiada týchto čudných ľudí, aby jej ukázali cestu domov. Však ich otecko bohato odmení.

Potom zas chvíle nádeje vystriedali chvíle zúfalstva. Čo ak ju títo hrozní ľudia zabijú? Nikdy už neuvidí svoju milovanú mamičku, ani otecka, ktorý bol na ňu vždy hrdý. Musím odtiaľ ujsť! Ale ako? Chlap nespí. Je na stráž. Beznádejnosť doľahla na ňu ani ťažký balvan. A Erika nemala nijakej moci, aby ho odvalila zo seba. Len slzami máčala obliečku smradľavej periny. Po plači sa jej vždy uľavilo. Rozpamätala sa, že otecko raz na výstave kúpil obraz. Na ňom bol namaľovaný voz s plachtou. Ťahali ho chudé kone a za ním kráčali otrhaní ľudia. Povedal jej, že sú to kočovní Cigáni. Nepáčil sa jej obraz, ani otrhaní ľudia. Nevedela pochopiť, prečo dal otecko peniaze za takú hnusnú vec. Voz, čo sa na ňom nachádza, i ľudia sa jej pozdávali, že sú podobní ľuďom na obraze. Boli to kočovní Cigáni. Dostala sa do ozajstného zakliateho kráľovstva. Voz s plachtou patril zlodejskej bande Cigánov. Lenže o tom Erika nevedela.

Belko zvetril niekoho. Zavrčal pod vozom. Ktosi prichádzal. I kôň zaerdžal práve tak, ako keď prišla Erika so starkou. Chlap zoskočil z voza a zavolať do tmy:

„Viktoraš, ty si?“

„Ja,“ ozval sa mužský hlas blízko voza.

V Erikinej mysli sa bleskurýchle zrodil plán úteku. Východ z voza sa uvoľnil. Ujde. Opatrne sa vykrádala, aby starkú nezobudila. Sotva mohla nakuknúť z voza, chlap prišiel a zamieril rovno k sedadlu. Sklamaná sa utiahla pod plachtu a načúvala, čo bude ďalej.

„Ako sa vám vodilo?“ pýtal sa netrpezlivo starý.

„Dobre. Pánom sme prešli cez rozum. Tanase je znamenitý chlapec. Keď ma zabijú, nastúpi na moje miesto.“

„A kdeže ho máš?“

„Tu na chrbte. Nože ho chyťte. Zdriemol po ceste.“

Rozospatého chlapca vložili do voza. Erika nerozumela všetkému, čo sa chlapi medzi sebou rozprávajú. Vycítila však, že majú nejaké tajomstvo. Zvedavá bola na Tanaseho, ktorého pochválil chlap, čo odpovedal na meno Viktoraš. Akosi jej bolo veselšie, že na voze je aj druhé dieťa. Ktovie, či aj Tanaseho nenašli

v hore a či by aj on s ňou utiekol? Na tomto začala stavať plány pre najbližšiu budúcnosť.

Chlapi ešte čosi okolo voza robili. Potom starý povedal:

„Viktoraš, choď sa vyspať. Ja budem poháňať. Keby sa niečo stalo, zobudím ťa.“ Viktoraš sa vtiahol do voza. Hodil sa len tak oblečený na perinu a o chvíľu už aj chrápal.

Starý sa uvelebil na predošlé miesto. Vzal opraty do rúk, šibol bičom a zavolať: „Hijó, Fero!“

Voz s plachtou sa pohol. Vízgal a klepotal sa po rozmoknutej hôrnej ceste. Za ním dupotali kone, čo boli vzadu o voz priviazané. Voz sa akosi nemohol vymotať z hory. Cesta nemala konca kraja. Buď sa štverali hore kopcom, alebo sa spúšťali do doliny. Čľapot vody pod kolesami i kopytami koní prezrádzal potôčky, ktoré zurčali zo strání napojené dažďom.

„Kam idú?“ trápila sa Erika. Pozdávalo sa jej, že už dávno mali byť v meste. Pravda, Erika nevedela, že voz sa uberá práve opačnou stranou, aby boli od mesta čím ďalej. Mala už len jednu túžbu, aby čím skôr svitalo. Ba čo robia otecko a mamička? Iste ju hľadajú. Otecko ju nájde. Pri myšlienkach na domov ani nezbadala, že plachta nad vozom je akási priesvitnejšia. Svitalo. Deň sa rodil. Keby voz tak nehrkotal, Erika by počula, ako sa teší štebotavé vtáctvo a pozdravuje slniečko, že premohlo tmú. Hora je nadránom najkrajšia. Erika ju nemohla vidieť pre plachtu. Zato uvidela čoraz jasnejšie svojich hostiteľov.

Zvedavá bola najmä na malého Tanaseho. Spal pri nej. Ani sa mu nesnívalo, akú má spoločníčku na voze. Mohol jej byť aj vrstovníkom. Vlasy mal strapaté ani kúdeľ, pochudnutú a nie práve najčistejšiu tvár. Erika si ho predstavovala krajšieho. Ako mestského chlapca, a nie trhana. Nemal ani košeľu. Vedľa Tanaseho na perine rozvalený chrápal Viktoraš. Vlasy mu padali po oboch stranách čela k lícnym kostiam. Ústa mal roztvorené. Každú chvíľu mu zabehla slina a dusil ho kašeľ. Pri ňom na perine ležala starká, ťažko dýchala. Chlap, ktorý poháňal kone, sedel obrátený do voza chrbtom. Len keď sa zavše obzrel bokom, zbadala, že má dlhú čiernu bradu. Ozaj čudní ľudia. Zanedbaní a špinaví.

Slniečko poriadne podskočilo na oblohe, keď voz s plachtou zastal. Viktoraš si pretiahol údy, zazíval a opýtal sa:

„Čo je?“

„Nič. Sme na mieste,“ odpovedal chlap s bradou.

Prebudila sa aj starká. Skúmavo si obzrela Eriku. Rovnako ako Viktoraš. Pozrel na starkú a kývol smerom na Eriku:

„Kto je to?“

„Musíme sa jej spýtať. Našla som ju v hore, keď som sa vracala od vás. Ako ťa volajú?“

„Erika.“

„A čia si?“ vyzvedala sa stará.

„Kolénerová,“ odpovedala Erika a triasla sa od strachu, lebo len čo vyslovila svoje priezvisko, divný plamienok zahorel vo Viktorašových očiach.

„Čím je tvoj otec?“ sucho, ale so záujmom sa opýtal.

„Továrnikom v sklárňach.“

Viktoraš sa uškrnul a pozrel významne na starkú:

„Zdá sa, že nám noc žičila. Vzácného vtáčika ste chytili.“

Chcel ešte čosi povedať, ale Erika ho prerušila:

„Prosím vás, pustite ma k môjmu oteckovi - poprosila so slzami v očiach.“

„Prosím, nech sa vám páči, urodzená slečna!“ povedal posmešne Viktoraš a ukázal na východ z voza.

Erika sa nedala dva razy núkať. Razom bola na zemi. Vydýchla si. Svet, skutočný svet ju objal. Slniečko a čistý vzduch ju potešili. Zarmútil ju iba cudzí kraj. Všade vokol iba ozrutánske vrchy. Ponad ne sa zračil zdrap jasnobelasej oblohy. Ani čo by sa strojila zvaliť na uzučnú dolinu. Zvlášť jeden končiar, Šigišoare, pôsobil tiesnivým dojmom. Vysoko na temeni vyčnievalo k nebu sivé bralo. Nad nim krúžili havrany. Vrch sa volal Havrania skala. Pod ňou zastal voz s plachtou.

Starý pustil kone, aby sa pásli po tráve, čo sa ešte perlila rosou. Erika prešla okolo neho akoby nič. Koľaje voza jej dávali smer, odkiaľ prišli. Starý si ju nevšimal, ale keď sa strácala v tiesňave, zavolať: „Hej, kdeže?!“

Erika sa dala do behu a starý za ňou. Dolapil ju. Ako nezbedné decko ju dovliekol späť.

Stará s Viktorašom už stáli pred vozom. Opýtal sa ich: „Čo s ňou?“ myslel na Eriku.

„Ošklbať!“ povedal Viktoraš. Škrtol zápalkou a podložil oheň pod zhrnuté

raždie.

Stará zavliekla Eriku znova do voza a rozkázala jej: „Vyzleč sa!“

Erika vzdorovala: „Pustite ma domov! Pustite ma domov!“ kričala, na čo sa zobudil aj Tanase. Doširoka roztváral oči na nevidaného host'a.

Stará hnusne zagánila na Eriku a capla ju po ústach. Na perách sa začervenala krv. Erika sa od preľaknutia triasla ako osika. Stará jej strhávala šaty a Erika sa od strachu bála aj pohnúť. Potom jej hodila akúsi otrhanú sukňu a rozkázala jej, aby si ju uviazala okolo pása. Dostala k nej neúmerne veľký kabátec. A to bol celý úbor pyšnej Eriky Kolénerovej.

„Pôjdeš s Tanasem na drevo!“ prikázala stará.

Erike drkotali zuby od strachu. Kráčala mlčky za Tanasem. Raždie a kamene ráňali jej jemné nôžky. Po každom kroku ticho zjojkla od bolesti. Tanase ju mlčky pozoroval. Potom akosi chlapsky povedal: „Ty nie si súca do hory. Ako si sem prišla?“

„Zablúdila som v hore a tá žena ma našla.“ Erika zaplakala nad svojou úbohosťou. Keby ju tak mamička uvidela, ani by sa ku nej neprihlásila.

„Ako sa voláš?“ opýtal sa po chvíli Tanase.

„Erika.“

„Neplač! Nebude ti u nás zle. Len musíš starých poslúchať!“

Erika sa osmelila a opýtala sa: „To sú tvoji rodičia?“

„Nie. Rodičov nemám. Prijali ma za svojho.“

„A ten druhý, kto je to?“

Tanase sa hrdo usmial: „Najväčší pán týchto hôr!“ A hrdo vypál prsia: „I ja budem taký!“

Erika nerozumela. Nuž začal jej Tanase vysvetľovať:

„Viktoraš je najväčším zbojníkom Fogarašskej vysočiny. Peňazí má ako pliev a pokladov o akých sa ti ani nesnívalo!“

„A kde má tie poklady?“

„Tam, pod Havranou skalou. Ale báčik Viktoraš povedal, kto by siahol na ne, je synom smrti.“

Kým deti zbierali drevo, Viktoraš ukazoval starým koristiť, zlaté prstene a náramky. Zvlášť jeden žiaril ani slnko. Ten zanesiem milej na pamiatku, – povedal.

Všetky potom zabalil do vrecúška, opýtal sa: „Čo spravíme s dievčaťom?“
Stará sa uškľabila a významne počúvala palcom po ukazováku:

„Budeme ho premieňať na peniaze. Továrnik bude platiť, až sa budú hory zelenáť. Len musíme dať na ňu pozor, aby nám neufrngla.“

Tak sa zvrchol osud Eriky Kolénerovej. Mala sa stať v nadidlom na vydieranie peňazí od jej rodičov.

Keď bolo všetko dohodnuté, Viktoraš sa pobral smerom k Havranej skale i s vrecúškom drahokamov.

Dni sa bezútešne míňali. S každým dňom zapadala u továrnik Kolénera nádej, že sa Erika vráti. Stratil zmysel pre život. Erika mu dodávala chuť k práci, aby jej nazhŕňal čím viac bohatstva a aby sa mala v živote lepšie ako on. Je pravdou, že láska je najväčšou hybnou silou. Prekoná prekážky. Len nesmie byť sebecká, lebo vtedy neprináša požehnanie.

I keď sa zdá, že továrnik bol sebec, nie je to pravda. Keď vyhorela skláraň v Dobrom Potoku pri Málinci, presťahoval robotníkov s rodinami do Mediašu v Rumunsku. Tam im zabezpečil bývanie i prácu. A keď myslel, že sa mu všetko v živote darí – prišiel o všetko. Bol pokorený. Potreboval lásku, aby vedel zas tvoriť.

Staré porekadlo hovorí, že každé zlo prináša dobro. Ani si neuvedomoval ako si ho podmanila láska. Videl deti otrhané a ubiedené. Aby odčinil túto krivdu, zaumienil si, že ich urobí šťastnými ako Eriku.

Ako si zaumienil, tak aj urobil. Zvolal svojich robotníkov a prekvapeným povedal:

„Priatelia moji! Pomohli ste mi nadobudnúť veľký majetok. Ako viete, nemám pre koho pracovať. Odteraz budem pre vás všetkých a vy budete mojimi podielníkmi nielen v práci, ale i na zisku. Chcem, aby vaše deti boli šťastné, chodili do školy a vo vašich rodinách panoval blahobyť.“

Hneď si zistil, kto má koľko detí a upravil ich platy, o akých sa robotníkom ani nesnívalo. Od tých čias akoby sa i sklárske pece usmievali, znela radostnejšia pieseň v továrni. Robotníci pracovali s väčšou chuťou.

Dom továrnik stíchol. Obývali ho trvalo iba dve duše, ktoré si navzájom rozumeli, pani Kolénerová a slúžka Iliana. Do služby ju prijala pani domu, aby zmiernila jej údel siroty. Teraz sa Iliana snažila presviedčať svoju pani, že sa

Erika vráti. Robila všetko možné, aby ju potešila.

Stará Cigánka sa dosť dlho obšmietala okolo domu. Bála sa, aby si nepoplietla dom. Od Eriky vylákala podrobnosti, ako vyzerá ich dom. Prezradila jej, že má červenú strechu, žltkastú omietku, je poschodový a má veľkú sklenenú verandu, nad ktorou je terasa.

Pri takomto dome zastala. Zazvonila a čakala, kto sa jej objaví. Z okna nakukla slúžka Iliana.

Starká poprosila: „Almužnu, ... prosím si almužnu ...“

Od toho času, ako sa stratila Erika, od domu Kolénerovcov neodišiel žobrák naprázdno. Aj prosíkjúcej starkej doniesla slúžka peniaz. Keď ho podávala, starká jej zadržala ruku i zaškúlila do dlane: „Frumos dumnișora - (krásna slečna), – budúcnosť vyveštím ...“

Iliana si vytrhla ruku a so smiechom ju odbavila:

„Čo by ste vy vedeli?“

„Neobanuješ dušička. Viem, čo viem. Stará som a bolo mi všeličo zjavené ...“

„Čože budúcnosť, – vysmievala sa Iliana. – Tú môžete hocijako nacigániť. Ale minulosť uhádnite, o ktorej viem!“

„Nerúhaj sa, dievča, nerúhaj. Už si veľa radosti i žiaľu prežila. Ako útlu sirotu bez mamičky ťa pritúlili a láskou obdarili. A teraz ťa opäť trápi žiaľ. Otecko sa znovu oženil. Macocha mala radšej svoje deti ako teba a ty si trpela.“

Stará sa pozrela na slúžku, ale tá od údivu zmlkla, preto starká pokračovala ďalej. No a potom ťa dali do služby. Zlej a nehostinnej. Tri panie si vystriedala, ale štvrtá má dobré srdce a je ti ako vlastná mať ...

Iliana si vytrhla ruku a ďalej jej veštiť nedovolila. Dost' starká. Múdra ste. Moja pani vás bohato odmení, ak jej poviete takú pravdu ako mne ...

Stará čakala len na túto príležitosť. Pravda, slúžka nevedela, že sa Cigánka od Eriky dozvedela celú jej minulosť. Zaviedla ju do domu, rovno k panej.

– Milostivá pani, priviedla som zázračnú Cigánku. Predstavte si, uhádla mi celú minulosť. Myslela som, či by nevedela niečo o Erike.

Pani Kolénerová mávla rukou a trpko sa usmiala na znak toho, že Cigánke neverí.

Nadišla vhodná chvíľa pre starú:

– Vzácná pani, starej Cigánke bolo veľa zjavené, veľa videla, veľa skúsila

a veľa vie. Vidím do minulosti i do budúcnosti a verte mi, ešte som nikoho nezarmútila.

Dobre padli pani Kolénerovej jej vypočítavé slová. Vzbudzovali nádej. Cigánka však kula železo, kým bolo horúce. Zaclonila si oči a začala:

„Vidím samé kvety ... Zvädnuté od úpalu ... Vidím motýľa osudu na kvete, ako vábi dievčatko z besiedky ...“

Cigánka sa odmlčala. Pomedzi prsty pozorovala účinok svojich slov. Zbadala, ako prekvapila pani Kolénerovú.

– Vidím, – pokračovala stará ďalej, ako dievčatko kráča voslep za motýľom osudu do neznáma ... Hrozná čierňava ho omotáva, až sa v nej úplne stráca a... a ... „Juj! Blesky!“ – vykrikla a odkryla si oči.

Na pani Kolénerovú i na Ilianu zapôsobili cigánkine slová mocným dojmom. Pani Kolénerová vzrušene zvolala:

- Prosím, prosím vás, pokračujete!
- Nemôžem, vzácna pani, nemôžem. Niť vidiny pretrhol blesk ...
- Aspoň mi prezraďte, či žije ...
- Vzácna pani chce vedieť to najvzácnejšie, čo nie je každému zjavené.

Pokúsím sa pozrieť cez záclonu nevidoma ...

Opäť si zaclonila oči.

– Vidím rieku Turnavu ... voda sa v nej valí ako káva ... Vidím most a poniže mostu ohnutú vrbu nad vodou ... Vidím dve koľaje cesty viesť do hory, na ľavom boku cesty hrubý dub ...

Cigánka znovu prestala veštiť. Zahľadela sa pomedzi prsty na obe ženy, ktoré stáli meravo ako prikované.

- Vidím dievčatko ...
- Ach! – vykrikla pani a odpadla Iliane do náručia. Bledú ani krieda dovedla ju ku kreslu.

Cigánka za ten čas prestala veštiť. Spokojne sa uškŕňala, že sa jej všetko darí, ako si premyslela. Pani továrnikova jej už nedala pokoja:

- Vzácna pani je dobrá duša. Jej sa odkryjú všetky tajomstvá ...

Znovu si zakryla dlaňou tvár:

– Vidím dievčatko pod dubom ... Plače a čaká ... Vstáva ... a odchádza do hmly, nevediac kam. Stráca sa ... Pod dubom zanecháva pozdrav ...

Cigánka prestala. Darmo ju nútili i sľubovali, že dostane dobrú odmenu, viac nechcela veštiť. - Nechcem nič, kým sa vzácna pani nepresvedčí, či stará Cigánka mala pravdu. Nech ide na označené miesto pred západom slnka a idúcky späť, nech sa zastaví na cintoríne pri zadnej bráne. Budem vás čakať. Tam mi prineste odmenu. Po tých slovách opustila dom.

Pani Kolénerová s Ilianou sa dlho nemohli prebrať zo vzrušenia. Cigánka ich tak omámila, že verili každému jej slovu. Ved' boli aj pravdivé, lebo Erika rozpovedala všetko starej Cigánke, ako sa dostala do hory.

Do domu pani Kolénerovej vniesli tieto slová trochu života. Obe ženy sa nemohli dočkať večera. Ešte celkom slnko nezapadlo, keď sa pobrali k mostu.

Našli poniže aj sklonenú vřbu. I poľnú cestu do lesa. Čím viac sa blížili k označenému miestu, srdce im bilo silnejšie. Ved' kráčali po stopách jediného milovaného dieťaťa. Cigánka mala pravdu. Na dube nezistili nič. Len pod dubom.

„Bože na nebesiach!“ Vykrikla pani Kolénerová. Zdvihla a vybozkávala bielu šatôčku. Na prvý pohľad ju spoznala. Tak teda tu bola jej Erika. Tu prežívala svoju kalváriu a znášala ťažký kríž, keď ju oni hľadali v meste.

Od dojatia sa obe ženy rozplakali. Márne pátrali ďalej. Nenašli nijakú stopu. Keď slnko celkom zapadlo, ponáhľali sa k cintorínu, kde pri zadnej bráne stála stará Cigánka a škerila sa.

– Ďakujem vám, – povedala jej vřucne pani Kolénerová. – Len o jedno vás prosím: Čo sa stalo potom s Erikou?

– Nebolo mi zjavené. Až budem vedieť a dožijem, prídem vzácnej panej povedať.

Aj stará Cigánka má prosbu. Chudobná je a pani bohatá. Za vzácnu novinu by sa jej mala kráľovsky odmeniť.

Pani Kolénerová vytiahla peňaženku a podala starene papierový peniaz.

„Málo!“ - nevidelo sa starej. „Čím viac obetujete vzácna pani, tým lepší osud bude čakať Vaše dieťa.“

Pani Kolénerová jej hodila peňaženku. Ved' čo by aj neobetovala úbohá mať, ktorá má svoje dieťa rada!

Cigánka uchytila peňaženku a chichotajúc zmizla za bránou cintorína.

Erika sa nachádzala v zajatí kočovných Cigánov. Hrozne sa bála, preto všetko urobila, čo jej stará Cigánka rozkázala. Doniesla vodu, nosila drevo z okolitého

lesa a ťažšie kusy jej gavaliersky pomáhal doniesť Tanase.

Báčik Viktoraš jedného dňa povedal, že dlho tu neostanú. Nadišiel čas odchodu spod Havranej skaly. Bačik Viktoraš zastrelil srnca na ceste. Odrali ho. Kožu zakopali a mäso pokládli do koryta, čo viselo pod vozom. Pohádzali všetko do voza. Starý zapriahol bieleho koňa. Na čiernom mal prísť Viktoraš za nimi do tábora. Opustili kraj, ktorý opanoval Eriku a smútok sa jej usadil v srdci.

Voz s plachtou hrkotal po planej hôrnej ceste. Kolesá kleptali pieseň večného putovania bez konca a kraja. Pomaly sa z dohľadu strácala Havrania hora. Otvárali sa nové obzory, nové krásy prírody. Putovali do západu slnka. A keď sa zvečerilo, voz s plachtou sa blížil k tábora. Na prostriedku tábora horel oheň. Pomedzi vozy mihali sa čierne postavy. Pôsobili strašidelne. Okolo ohňa obskakovali deti zväčša nahé. Cigáni sa zaoberali vážnou robotou, na ražne nastokli mäso, aby ho opiekli. Vyfintené Cigánky nakukovali zo stanov. Ligotali sa im koraly na hrdlách a strakaté mašle viseli z vlasov.

Hneď vedľa nich, kde zastal ich voz, na nôžkach zbadala Erika hudobný nástroj podobný klavíru. Bola už dosť zručná klaviristka na svoj vek. Znenazdajky si vzala do rúk bicie paličky. Zaklepala po strunách, začala nespelo hľadať pieseň.

Ani si nevšimla, že Tanase sa priplichtil k nej s husličkami. Oči mu žiarili ako uhlíky, keď Erika začala hrať:

*Cigánka ty krásna, Cigánka malá,
Srdiečko ti láska má nespútala ...*

Tanaseho husličky štebotali cigánske tango, cimbál zvonil, rozohrával žily a pozýval do tanca. Všetky oči tábora boli upreté na Eriku - neznáme Cigánča.

A Cigánča hralo ako len najlepšie vedelo. Keď Erika s Tanasem dohrali, celý tábor sa rozozvučal potleskom. Cigánka Nuca pohľadila Eriku, milo jej pozrela do očí a povedala :

„Forte frumos - veľmi krásne.“

Erika bývala s Nucou v jednom stane. Splnila jej žiadosť, aby sa k nej našahovala. Dala jej svoje šaty, z ktorých už vyrástla a odkladala si ich na pamiatku. I na hrdlo belasé sklenené koraly. Do vlasov vpletla farebnú stužku a nad sluchu zastokla ružu. Chcela, aby Erika bola naozaj krásna. Vyzerala ako naozajstné Cigánča. Na domov spomínala ako na pekný sen.

Jedného dňa ich s Tanasem poslala stará do mesta. Mali vyžobrať peniaze a kúpiť fajčivo pre starých. Žobranie Tanaseho akosi nebavilo. Nebola to chlupská robota. Hanbil sa. Keď nedoniesol fajčivo alebo peniaze, starí hromžili a nedali mu jesť. Okrem toho mal dávať pozor na Eriku. Bola ako aprílový čas. Báľ sa, že Erika môže v meste ľahko ujsť, preto zosmutnel.

– Prečo si taký smutný? - spýtala sa Erika, keď sa uberali do mesta.

Tanase hodil rukou a odsekol:

– Ale stará ma zlostí!

Erika pochopila, že tým myslí starú Cigánku. Zasmiala sa. Veru naozaj stará vyzerá ako smrť. I vtedy tak vyzerala, keď prišla ku mne pod dub a pocítila clivosť za domovom.

Keď prišli do mesta, zazrela na križovatke policajta a rozbehla sa rovno k nemu. Už - už mu chcela povedať so slzami v očiach, že je stratená Erika Kolénerová, keď policajt na ňu zareval:

– Roma, ideš z cesty! - ohnal sa po nej s pelendrekom. Sotva stačila uskočiť, inak by jej bol uštedril poriadny úder.

Eriku to celkom zmiatlo, že ju policajt nazval Cigánkou. Kto jej uverí, že nie je?

„Hlúpa si ty Erika!“ nadával jej Tanase. Na policajtov si musíš dávať pozor, sú zlí. Cigánov zatvárajú pod zem do áreštov.

Prekvapená Erika si musela uvedomiť, že podľa zovňajšku jej nikto neuverí, že je dcérou továrniká. Čo robiť?

„Prečo musíme žobrať?“ opýtala sa Erika. Chceš mať veľa peňazí? Ved' môj otec je boháč, je továrnikom. V jeho továrni robí viac ľudí, ako je v tábore.

– Čože z toho, keď ich my nemáme! - pokrčil Tanase ramenami.

Keď sa vrátili do tábora, nahnevaný Tanase žaloval hneď starej, že Erika chcela ujsť. Stará zlostne schytila Eriku a poriadne ju zbila.

Keď sa policajt vrátil zo služby, videl v kancelárii fotografiu dievčatka, na ktorú sa podobala tá malá Cigánka. Hneď to ohlásil inšpektorovi Prokovi. Ten sa ihneď vybral do tábora Cigánov. Pri prvom voze stála stará Cigánka. Nebol to nikto iný ako stará veštkyňa, ktorá takmer pomútila rozum pani Kolénerovej. Pravda mohla jej veštiť, keď držala Eriku v zajatí a dozvedela sa od nej všetko.

Inšpektor prísny pohľadom zmeral starú Cigánku a spýtal sa:

„Kde je stratená dcéra továrnik?“ ukázal jej fotografiu.

Stará sa hodila pred ním na kolená:

„Milosť, prosím, milosť! Sme nevinní!“ lamentovala.

– Starého čerta nevinní! Tak poviete mi, kde je alebo nie!

– Čo nás zabijete, nevieme. Viktoraš prišiel ešte za tmy hrozne nahnevaný, pretože mu zavreli milú... Vytiahol z voza dievča a vykrikoval, že Erika bude do smrti strážcom jeho pokladov a nikto ju nenájde! Odvliekol ju kdesi do hory ...

– A prečo ste mu nezabránili odvliecť dievča?

Nemohli sme prosím, nemohli. Báli sme sa ho ...

– Kde má Viktoraš svoj úkryt?

– Nevieme ... nevieme ... Neprezradil nám to nikdy.

Inšpektor prestal starých vyšetrovať a prikázal policajtom, aby poprezerali všetky kúty okolia. O chvíľu sa ozývalo horou: - Erika! Erika! Stráne odpovedali len smutnou ozvenou.

Tak sa mi zdá, že sme prišli neskoro. Mal som predsa počúvnuť továrnik - povedal s ľútosťou inšpektor. Dievčať a nikde niet.

Tanasemu išlo srdce puknúť od žiaľu. Rozhodol sa, že keď policajti nevedia nájsť Eriku, pokúsi sa on. Viktoraš, keď odchádzal, zakričal, že na večné veky bude strážiť jeho poklady. Malo by to byť niekde pri Havranej skale. Lebo vždy, keď ukradli zlato, odnášal ho smerom ku nej.

Ako tak rozmýšľal, pritiahol sa k nemu Belko a Tanase sa mu prihovril:

Eriku ti odvliekli. Ako si ju strážil? Psíča akoby rozumelo, zaštekalo, pobehlo kúsok od Tanaseho a zase sa vrátilo. Ani čo by ho volalo. Tanase vstal i opýtal sa:

Myšky vieš vystopovať, vedel by si aj Eriku?

Psík skákal okolo neho, odbehúval a vracal sa. Tanase vzal z voza kus Erikinho odevu. Dal ho oňuchať Belkovi: - To je Erika. Hľadaj ju!

Belko sa začal krútiť okolo ohňa, skučal a vetril. Naraz zaštekalo a hnal sa k Havranej skale. Tanase sa pobral za ním. Policajtný lekár a niektorí zvedaví policajti ich nasledovali. Belko bežal rovno do lesa pod Havraniu skalú. Tam začal štekať. Keď prišiel Tanase k nemu, Belko vyskakoval od radosti.

No, čo máš?

Belko upozornil na zdrap handry na zemi. Bola to dodriapaná Erikina šatka. Tanase prikázal psíkovi - hľadaj Eriku! Kde sa schovala?

Psíča sa vybralo k bralu, kde stratilo stopu. Nespokojne štekalo, hrabalo a strkalo pysk do sutín vše tam, zas onam. Nesporne, Viktoraš ju doniesol sem, ale kde ju dal? Tu niekde musí byť. Psíča len skákalo okolo brala a štekalo.

Tanase si uvedomil, že tu má niekde Viktoraš svoj úkryt a začal prekutávať okolie. Vyneste psíča na skalú, či tam nebude stopa - poprosil Tanase policajtov.

Pri veľkom balvane začal Belko dobiedzať a strkať nos do škáry pod balvanom. Keď policajti balvan odvalili, roztvorila sa pred nimi diera, ktorá stupňovito viedla do brala. Belko vběhol dnu. Stratil sa kdesi na spodku v tmavom kúte. Policajt posvietil dnu. Čosi ako šaty sa zastrakátilo. Jeden z nich vošiel do diery. Len čo sa dostal na dno, zakričal radostne:

„Sláva, tu je Erika!“ Z brala sa hneď radostne ozvalo:

– Erika je tu! Eriku sme našli!

K Havranej skale pribehli ostatní policajti a onemeli v úžase, keď uzreli Viktorašovu pokladnicu.

Na stenách jaskyne žiarilo porozkladané zlato a drahokamy. V tom mámivom žiarení ležala nehybná Erika. Aby nemohla ujst' a kričať, Viktoraš jej spútal ruky, nohy a ústa zaviazal. Erika nejavila známky života. Vytiahli ju z jaskyne a zniesli z brala.

Lekár ju prezrel a krútil ustarostene hlavou. Skúsim umelé dýchanie. Ak to nepomôže, neviem ... neviem ...

Medzitým, čo lekár dával Erike umelé dýchanie, pribehol aj továrnik Koléner. Hodil sa k dievčatku, ktoré dobre ani nepoznával a zažialil: „Moje úbohé dieťa!“

S vytreštenými očami hľadel na úmornú prácu lekára, ako kriesi život jeho jedinej dcéry. Dieťa bolo strašne zoslabnuté, ale lekár dúfal, že v Erike zažne iskierku života. Azda Boh sa zľutoval nad ubolenými rodičmi, vrátil jej život, ktorý sa už odpútal z telesnej schránky a navracal k Nemu.

Policajti sú chlapi tvrdých sŕdc, ale ani jedno oko neostalo suché, keď Erika prejavila známky života.

Inšpektor Proka bol hrdý, že pod jeho vedením sa podarilo odhaliť úkryt nebezpečného zločinca a nájsť stratenú dcéru Eriku.

Oznam v novinách

Oznam v novinách bol stručný a jednoduchý: „*Hľadá sa niekto, kto má rád spoločnosť a nepravidelný pracovný čas.*“ K oznamu bolo pripísané ešte jedno telefónne číslo. Ika sa zamyslela: To by mohlo byť to, čo hľadáme. Zavolala svojej priateľke Sandre a oboznámila ju s obsahom inzerátu. Sandra aj s ostatnými priateľmi už o chvíľu sedela u Iky. Michal navrhol: „Na čo čakáme? Zavolajme tam! Nemáme predsa čo stratiť. Prázdniny sú pred dvermi a my sme ešte stále nevymysleli kam pôjdeme.“ „Ja tam volať nebudem!“ ozvala sa bojzlivá Nuca. „Ja zavolám,“ povedal Michal a už aj vytáčal telefónne číslo z inzerátu.

„To je akési čudné číslo. Dobre si ho odpísala Ika?“ „No dovoľ!“ bránila sa Ika. „Som veľmi zvedavý!“ povedal ešte Michal, keď sa v tom ozvalo z druhej linky. „Prosím. Byt Kolénerovcov.“

„Dobrý deň,“ pozdravil spôsobne príjemný ženský hlas na druhom konci linky a Michal naznačil priateľom, že má spojenie. Ika, Helmi, Sandra a Nuca boli doslova prilepení na Michalovi. „My voláme ohľadom vášho inzerátu v novinách,“ pokračoval Michal.

„Ach tak!“ pochopil neznámy hlas. „Počkajte prosím chvíľu na linke. Zavolám vám k telefónu pána domu, pána Kolénera.“

„Fíha! Vraj pána domu,“ povedal Michal, zakrývajúc dlaňou slúchadlo. „Psst,“ prikázal priateľom Michal, lebo v telefóne sa mu ozval hlas pána Kolénera.

„Dobrý deň. Vraj voláte na môj inzerát.“

„Áno. Ja a moji ďalší štyria priatelia trávime spoločne prázdniny a keďže ešte na tieto

nemáme žiadny plán, rozhodli sme sa vám zavolať.“

„Ste teda piati? Hm. Trochu je vás veľa, ale nevadí,“ odmlčal sa na chvíľu pán Koléner. Michal netrpezlivo čakal na odpoveď.

„Možno že je to tak lepšie, že ste toľkí. Aspoň bude veselšie mojej dcérke Erike. Viete ide o to, že moja dcérka od istého času vôbec nerozpráva. Vlastne je nemá a potreboval by som ku nej niekoho, s kým by mohla spoločne tráviť svoje prázdniny a kto by jej robil spoločnosť. Myslím, že práve spoločnosť mladých ľudí je to správne, čo pre ňu hľadám. Myslíte si, že by ste to zvládli?“

„Pravdaže to zvládneme,“ odpovedal Michal a oči sa mu rozsvietili.

„No dobre. Dúfam, že sa budete Erike páčiť. Môžete prísť už tento víkend k nám do Mediașu?“

„Myslím, že môžeme. Pricestujeme vlakom v sobotu, teda už vlastne zajtra,“ odpovedal po súhlasnom prikývnutí všetkých.

Som rád. Takže na stanici vás bude čakať môj šofér Konstantin.

„Ďakujeme Vám pán Koléner a dúfam, že vás nesklameme. Dovidenia.“

Akonáhle Michal zložil slúchadlo, v izbe sa ozvali radostné výkriky. Helmi vyhlásil: „Od nás z Brașova do Mediașu je to vyše tristo kilometrov, zajtra vyrážame. Pobal'te si rýchlo veci a ja ešte zistím presný odchod vlaku.“ už sa aj vrhol k telefónu, aby zistil odchod vlaku a objednal miestenky, aby si ich cestou domov mohol vyzdvihnúť.

„Takže zajtra nám odchádza vlak presne o trinástej hodine,“ – oznámil všetkým Helmi.

„Zajtra sa všetci stretieme tu, u Sandry, presne o jedenástej. A na nikoho sa nečaká,“ upozornil ich Helmi.

Pre všetkých cestovateľov to bola naozaj zvláštna noc. Boli takí rozrušení z očakávaného dobrodružstva, že sotva ráтали s tým, že sa im podarí aspoň na malú chvíľku zaspáť. Hlavou im vírili rôzne otázky a pochybnosti. Aká asi bude Erika? Budeme si rozumieť? A pán Koléner? A dom? Vyjde to všetko podľa našich predstáv? Nebude tam nuda? Zažijeme vzrušujúce prázdniny plné dobrodružstiev? Únava ich však nakoniec všetkých premohla. Na druhý deň sa v dohodnutom čase všetci zišli u Sandry. Prvá dobehla Nuca. „Ale si si dala načas,“ vítala ju Sandra ešte v župane.

„Skoro celý večer som sa balila a potom som vôbec nevedela zaspáť,“ zívajúc ukazovala Sandra na dva velikánske kufre.

Presne o jedenástej u dverí Sandry zazvonili Michal a Helmi.

„Ste presní ako švajčiarske hodinky,“ chválila ich Sandra vo dverách.

„Sme tu už všetci?“ spýtal sa Michal.

„Už chýba len Ika. Kým príde, uvarím ešte čaj.“

„To som si mohol myslieť, že Ika zaspí,“ frflal Michal.

„Taxík, ktorý nás odvezie na stanicu, príde presne o pol jednej,“ oznámil im Helmi.

„Kde len tá Ika trčí? Tu nie je a doma nedvíha telefón,“ strácal trpezlivosť Michal.

Čaj už mali všetci dopitý, keď sa zvonku ozval klaksón taxíka.

„No nič. Cestou na stanicu sa ešte u nej zastavíme. A keď ešte bude spať, nech si ma neželá,“ vyhlásil Michal, ktorý sa podchvíľou pozeral na hodinky.

Práve keď nakladali do taxíka posledný kufor, dobehla zadychčaná, strapatá a vyčítavými pohľadmi prebodávaná Ika.

„Kde si toľko trčala? Veď môžeme kvôli tebe zmeškať vlak,“ vyčítala jej Sandra.

„Veľmi sa ospravedlňujem, zaspala som.“

„Radšej už poďme, lebo to nevyzerá veľmi ružovo,“ rýchlo nasadli do taxíka a celou cestou takmer jednohlasne povzbudzovali taxikára, aby pridal.

Keď dorazili na stanicu, rýchlo vyskočili z auta, expresnou rýchlosťou povyhadzovali kufre z batožinového priestoru a temer zabudli zaplatiť taxikárovi. Ten sa však len pousmial. Bežali ku svojmu vlaku, ktorý už mal každú chvíľu vyraziť.

Bol krásny letný podvečer, keď prišli do im neznámeho mestečka. Na prvý pohľad sa im zdalo tajomné a zaujímavé. „Vyzerá to tu, ako by tu už pred sto rokmi zastal život,“ hodnotil Michal.

A naozaj. Mestečko Mediaș bolo veľmi tiché a dýchalo svojou históriou.

„Ale kde je pán Konstantin? Veď nás tu mal predsa čakať,“ vyzvedala Ika.

„Nevadí, aspoň si to tu zatiaľ obzrieme. Vyzerá to tu veľmi zaujímavo,“ podotkol Michal.

Pri svojich potulkách sa zastavili na námestí. Práve keď sa rozhodli, že pôjdu ďalej, pribehol k nim neznámy pán. Aj on vo svojom čiernom obleku, nahladko sčesanými čiernymi vlasmi, modrými očami, z ktorých vyžaroval chlad, ako aj svojimi spôsobmi presne zapadal do atmosféry tohto mestečka.

„Volám sa Konstantin a pracujem pre pána továrniku Kolénera. Ospravedlňujem sa za svoje meškanie, ale viete, pán Koléner je veľmi zaneprázdnený človek a len pred chvíľou mi povedal, aby som Vás vyzdvihol na stanici. Keďže som prišiel pozde a nenašiel som vás tam, domyslel som si, že ste sa rozhodli poobzerať si naše mestečko. Je čarovné, však? Bývam tu už od svojho narodenia. Keď budem mať voľno, rád vás po ňom povodím.“ Konstantin im pomohol ponakladať všetky kufre do auta. Len Ika mu

nedovolila, aby jej pomohol. Nevedela prečo, ale vôbec sa jej tento pán nepáčil. Helmi si všimol zamračený pohľad Iky. Všetci nasadli do čierneho auta a vydali sa na cestu k pánovi Kolénerovi a k jeho dcérke. Sandra pošepla Michalovi: „Ten pán Konstantin sa asi strašne rád voňavkuje, celé auto je tou vôňou zamorené.“ Michal so súhlasom prikývol. Cesta im ubiehala veselo. Na konci mesta pán Konstantin zabočil na úzku príjazdovú cestu, lemovanú mohutnými košatými stromami. Po chvíľke sa im konečne objavil dom. Čo aké boli ich očakávania, skutočnosť všetkým vyrazila dych.

„Je prekásny! V takomto dome bývam vždy vo svojich snoch,“ rozcítila sa Sandra.

„Preháňáš,“ mračila sa naďalej Ika. Sandra sa ale nedala: „No tak povedz, čo sa ti na ňom nepáči?“

„Zbytočne veľký a záhadný,“ nedala sa Ika.

„Tak už dost,“ prerušil drobnú hádku Helmi. „Môžete sa rozprávať aj o iných veciach.“

Práve v tej chvíli auto pána Konstantína zastavilo pred domom. Bol to naozaj veľkolepý dom. Pred domom sa nachádzal pekne udržiavaný park, v ktorom kvitli ruže všetkých farieb a druhov. V strede parku stál malý altánok, vedľa ktorého bol menší rybník. Len čo vystúpili z auta, pribehol k nim malý čierny psík s červeným obojkom okolo krku. Radostným štekaním a poskakovaním privítal prichádzajúcich hostí.

„Ten je ale milý!“ hladkala psíka Ika.

Keď povykladali všetky kufre, Konstantin ich zaviedol ku vchodovým dverám. Celý dom obklopovali stromy a zatieňovali časť zeleného trávniku. „Pekne Vás vítam v mene pána Kolénera,“ povedal Konstantin, keď sa návštevníci konečne ocitli v hale. „Počkajte tu. Dám vedieť pánovi Kolénerovi, že ste prišli. Akonáhle ich Konstantin opustil, Helmi začal Iku hrešiť: „Čo je ti, Ika? Prečo si bola k pánovi Konstantinovi taká nezdvorilá? Však ti chcel len pomôcť s kuframi! Ktovie, čo si pomyslel pán Konstantin, keď si na neho tak chladne zazerala.“

„Už si skončil?“ prerušila ho ešte stále sa mračiacca Ika. „Môžem povedať niečo na svoju obranu?“ „Nemôžem zato, ale ten pán Konstantin, alebo ako sa volá, sa mi vôbec, ale vôbec nepozdáva. Myslím si, že je to zlý človek.“

„Ako to môžeš vedieť? Ved' ho poznáš sotva pár minút,“ čudoval sa Helmi.

„Jednoducho to viem, lebo to tak cítim,“ povedala nadurdene Ika.

„Tak už dost,“ nedal dopovedať Machail Ika: „prestaňte sa už baviť o Konstantinovi a radšej sa pozrite, aký je tento dom pekný.“

Na prízemí ich upútal mramorový kozub s hnedo bielym vzorom. Z haly viedlo

niekoľko dverí a pred každými z nich bol umiestnený vyrezávaný stojan s kvetmi. V strede miestnosti trónila kožená sedačka s niekoľkými kreslami, ktoré obkolesovali servírovací stolík. Na poschodie viedli drevené točité schody. Kým sa priatelia rozhliadali po dome, vošla do haly menšia žena. Mohla mať okolo päťdesiat rokov. Mala krátke kurčeravé vlasy a z tváre jej žiarila milota. Okolo objemného pása mala uviazanú bielu naškrobenú zásterku. Prívetivo sa na návštevníkov usmiala.

„Pekne vás vítam. Myslím, že ste po dlhej ceste unavení a padne vám vhod šálka teplého čaju. Podťe so mnou do kuchyne.“ Všetci ju mlčky nasledovali. Kuchyňa bola zariadená moderne a šírila sa v nej vôňa čerstvo upečeného koláča. „Sadnite si! Prepáčte, zabudla som sa vám predstaviť. Volám sa Iliana a mojou úlohou je starať sa o plné žalúdky všetkých, ktorí bývajú v tomto dome, ako aj o všetkých hostí. Ty si určite ten mladý muž, s ktorým som hovorila v telefóne,“ ukazovala Iliana bacuľatým prstom na Michala.

„Áno, ako ste to uhádli?“

„To vieš, v mojom veku sa už trochu v ľuďoch vyznám“ usmievala sa Iliana.

„Ako naša Ika,“ žmurkol Michal na Iku.

„Volám sa Michal,“ odvážil sa ako prvý predstaviť Iljane.

„A ja som Ika, ja Nuca, ja Sandra, no a ja som Helmi.“

Kým sa predstavovali, Iliana im stihla na stôl doniesť veľa dobrôt.

Počas hodovania sa Sandra spýtala na Eriku.

„Hm, vieš, je to také osamelé dievčatko. Celé dni trávi vo svojej tmavej izbe. Ledva niečo robí. Stále sa pozerá zo svojho okna. A len ona vie, o čom stále dumá. Niekedy dokonca odnášam podnos s nedotknutým jedlom. Veľmi ju ľutujem, keď človek nemôže hovoriť, je to akoby bol v nejakom zvláštnom zajatí. Tu už hádam pomôže len nejaký zázrak z rozprávky,“ smutne dodala Iliana. Keď všetci dojedli, Iliana si k nim prisadla a povedala: „Podťe, teraz vás zavediem do vašich izieb.“

Michal si spomenul: „Konstantin nám povedal, že máme zostať dole, v hale, a počkať na pána Kolénera.“

„Ak by ste mali na príchod pána Kolénera čakať, sedeli by ste tam možno až do polnoci. Pán Koléner je v poslednom čase veľmi roztržitý, zádumčivý a oddáva sa svojej práci viac ako kedykoľvek predtým. Zostáva mu veľmi málo času na jeho dcérku. A to je vlastne hlavný dôvod, prečo sa rozhodol nájsť pre ňu dobrých spoločníkov. Ja som mu to, samozrejme, schvaľovala. Ved' ako môže byť mladé dievča v spoločnosti večne zachmúreného a zamysleného otca? Potrebuje mať okolo seba veľa mladých,

bezstarostných a veselých ľudí,“ vzdychla si pani Iliana, vedúc ich hore po schodoch. „Helmi a Michal, budete bývať v izbe tu napravo a vám, dievčatká, som pripravila izbu hneď vedľa chlapcov. Tu sú kľúče. Pekne sa povybaľujte, trochu si oddýchnite a potom choďte za pánom Kolénerom. Nájdete ho istotne v jeho pracovni,“ prikázala im Iliana, ktorá počula buchnutie vchodových dverí a pobrala sa dole privítať pána továrniku.

Po obhliadke svojich izieb boli všetci veľmi spokojní. Obe izby delili spojovacie dvere a boli veľmi vkusne zariadené mohutným dreveným nábytkom.

„Je to naozaj perfektná izba..... Cítim sa v nej ako princezná,“ rozplývala sa Ika. Už ako dieťa mala veľkú fantáziu a rodičov svojimi príbehmi pomaly privádzala do zúfalstva. Nuca pootvorila okno nad Ikinou posteľou a čerstvý podvečerný vetrík sa pohrával s jej dlhými čiernymi vlasmi.

Výhľad z vedľajšej izby bol rovnako nádherný ako. Všetci podišli k otvorenému oknu a mlčky pozerali na jazero, ktoré sa trblietalo v lúčoch zapadajúceho slnka. Breh jazera bol lemovaný zelenou trávou. Z trávy vykúkali drobné farebné kvietky. Na kríkoch koncertovali pestrofarebné vtáčiky a v pozadí sa týčil obrovský čiernosivý útes, ktorý akoby predvádzal svoju silu a moc.

„Už sa teším, ako pôjdeme k jazeru a zahráme si plážový volejbal a bude veľká zábava,“ rozjímal sa Helmi. Helmi bol športový typ a zaujímal ho skoro každý druh športu.

„Prestaň snívať, zabudol si? Sme tu z iného dôvodu. Som veľmi zvedavý, či si nás Erika aspoň trochu obľúbi.“ prerušil ho Michal. Michal bol vždy váhavy, pritom však bolo na neho spoľahnutie.

„No tak čo? Ideme za pánom Kolénerom?“ navrhol Helmi.

Mlčky súhlasili a takmer súčasne sa zdvihli. Vybrali sa dole do haly po nepríjemne výzgajúcich schodoch.

„Ten výzgot schodov ma priam desí,“ zaškerila sa Ika a dodala: „ktoré dvere vedú podľa vás do pracovne pána Kolénera?“

„To budú asi tie vľavo, vedľa kozuba,“ usúdila Nuca.

Vybrali sa váhavo k tým veľkým dubovým dverám.

Ika šepala: „Kto zaklope? Ja to...“

„Ja viem, ty to nebudeš,“ posmieval sa jej Michal a rázne zaklopal na dvere.

„Ďalej!“ ozval sa hrubý hlas z pracovne.

Všetci vstúpili do miestnosti. Ocitli sa vo veľkej svetlej pracovni pána Kolénera, ktorý sedel za svojím pracovným stolom, na ktorom sa týčili stohy papierov.

„Dobrý deň, pán Koléner. My sme tí.....“

„Dobrý deň, ja viem, ja viem. Už ste sa zoznámili s mojou Erikou?“

„Ešte nie, ale dúfame, že ju čím skôr spoznáme.“

„Počúvajte! Bol by som veľmi rád, keby ste moju dcérku apoň trochu rozveselili a podarilo sa vám ju vytiahnuť z jej tmavej komnaty. Už je to dávno, čo opustila svoju izbu, prechádzala sa parkom, kúpala sa v jazierku, smiala sa ako ostatné dievčatá v jej veku. Vždy sa veľmi rada kúpala a šantila vo vode, no v poslednom čase je veľmi zatrpknutá a osamelá.“ povedal so smútkom v očiach pán Koléner.

„Spol'ahnite sa na nás. My ju už rozveselíme,“ povedal s istotou v hlase Helmi.

„Ani sa nenazdáte a bude to tá istá Erika, ako ste ju poznali predtým,“ rozhovorila sa Sandra.

„V to veľmi dúfam,“ dodal takmer šepotom pán Koléner. „Už ste sa určite zoznámili s našou dobrou dušou Ilianou a s Konstantinom. Veľmi sa ospravedlňujem, že som vás nemohol prijať skôr. V poslednom čase som veľmi zaneprázdnený a niektoré veci mi úplne vypadnú z hlavy.“

„To je v poriadku. Trochu sme si to tu aspoň poobzerali. Máme z izieb prekrásny výhľad. A pani Iliana pre nás pripravila hotové hody. Aj pán Konstantin sa nám páčil.“

„No ten ani veľmi nie,“ pomyslela si v duchu Ika.

„Teraz ma však ospravedlňte, mám v továrni veľmi dôležité rokovanie,“ ledva to dopovedal a už aj prefrčal okolo nich s kufrikom v ruke. Každému sa pán továrnik Koléner veľmi páčil, dokonca aj Ike. A boli radi, že ich prijal tak srdečne. Len Ika bola stále akási nesvoja a dosť bledá.

„Čo si videla strašidlo?“ spýtal sa so smiechom Michal. Všetci upreli svoje pohľady na ňu.

„Strašidlo?“ položila Ika ďalšiu otázku namiesto odpovede. Áno. Videla som strašidlo.

„Všade okolo mňa sa leskli oči – zelené, sivé, žlté a aj červené,“ odpovedala zhrozene Ika.

„Bože Ika, nechápem ako môžeš mať strach z týchto vypchatých zvierat?“ dodal Helmi.

„Neviem, mám z tohto všetkého husiu kožu. Poďme už radšej za Erikou.“

„A vieš, kde má tú svoju tmavú izbietku?“ spýtala sa Ika.

„Nie, ale....“ Dohady tých dvoch prerušil nečakaný zjav pána Konstantina.

„Slečna Erika má svoju izbu na poschodí, úplne na konci chodby,“ usmernil návštevníkov pán Konstantin.

Všetci vyšli na poschodie a zamierili po dlhočiznej, tichej chodbe do poslednej izby. Váhavo zastali pred dverami. Chvíľu načúvali. Ktovie, či Erike oznámili ich príchod.

Jedine Nuca prekonala zábrany a rázne zaklopala a otvorila dvere. Vošla dnu a za ňou postupne ostatní. Izba bola naozaj taká tmavá, ako im rozprávala Iliana. Len lúče zapadajúceho slnka ju ako tak osvetľovali. V prvej chvíli Eriku ani nezbadali. Sedela mlčky pri okne a snád' si ani nevšimla príchod hostí. Nakoniec sa však predsa len obrátila od okna a pozrela na nich veľkými očami. Erika bolo štíhle tmavovlasé krásne dievča. Kučeravé vlasy sa jej vlnili po pleciach, presne ako Nuce. Na peknej tvári dievčaťa zaujali hlavne krásne veľké, mandľovo hnedé oči, z ktorých však vanul smútok. Erika bola oblečená v jednoduchých ružových šatôčkách s krátkymi rukávmi. Jej jedinou ozdobou bola snád' zlatá retiazka s medailónom.

„Ahoj Erika,“ začala Nuca. „Volám sa Nuca a toto sú moji priatelia: Ika, Michal, Helmi a Sandra. Budeme ti cez prázdniny robiť spoločnosť. Tvoj otec si myslí, že bude pre teba lepšie, keď ťa budeme obklopovať my, ako tieto štyri steny,“ snažila sa ďalej nadviazať rozhovor s Erikou Nuca. „Počúvaj, Erika. Nehcela by si s nami absolvovať takú malú večernú prechádzku po vašom krásnom parku? Je pekný letný podvečer. Aspoň sa trochu zoznámime.“

Erika sa však na nich iba pozrela a pomaly sa opäť obrátila k obluku. Mal to byť nesúhlas? Dumali všetci. Alebo nám nerozumela? Bojí sa nás? Čudné dievča. Nuca sa však nedala len tak ľahko prvým neúspešným pokusom odradiť. „No tak dobre. Ak sa ti nechce prechádzať, ostaneme tu všetci s tebou v izbe a zahráme sa nejakú hru. Máš nejakú obľúbenú?“

Erika sa opäť na nich pozrela a oči jej spočinuli na kôpke kariet uložených na stole. Nuca, ktorá sledovala jej pohľad, ihneď zareagovala: „Chcela by si si s nami zahrať karty? Ktorú hru si zahráme?“ vzápätí však svoje slová oľutovala, lebo si uvedomila, že Erika je nemá. A tak radšej rýchlo hovorila ďalej: „Helmi, podaj nám, prosím ťa, tie karty!

Erika medzitým na kúsok papiera napísala: „Veľmi rada hrám baróna. Poznáte to?“

Všetci boli zaskočení náhlou reakciou Eriky. Svoje prekvapenie sa však snažili potlačiť a s chuťou sa pustili do hry. Po chvíli usúdili, že Erika je v kartách naozaj výborná a po každom jej úspechu ju povzbudzovali ďalej. Z Eriky pomaly opadávala jej neistota a pomaly začala dôverovať novým priateľom. Nuce sa dokonca zdalo, že tu i tam na jej tvári zbadala sotva postrehnuteľný úsmev. Ale ani na chvíľu nezmizol smútok z očí, ktorý akoby jej bránil v šťastí a radosť obyčajného mladého dievčaťa. Keď dohrali poslednú hru, Erika vstala a zo stolíka vybrala veľkú krabicu. Bola to spoločenská hra na slová.

„Chceš sa zahrať aj túto hru?“ vyzvedala Ika.

Erika opäť len napísala na kúsok papiera: „Toto je moja najobľúbenejšia hra.“

„Ako sa to hrá?.“

Erika im napísala postup hry.

„Tak už nám je to jasné. Počúvaj, či som to správne pochopil,“ povedal Helmi: „takže najprv si povytáhuje z tohto čierneho vrecúška štvorčky s jednotlivými písmenkami a potom ich ukladáme na hraciu plochu tak, aby vytvárali súvislé slová alebo výrazy. Dobre som to pochopil?“

Erika len prikývla a zdalo sa, že sa dokonca na hru veľmi teší. Zahĺbili sa do hry a celkom sa im to páčilo. Až na malé roztržky medzi Nucou a Helmim hrali všetci s veľkým nadšením. Nuca si všimla, že kým ostatní sa snažili vykladať také slová, aby sa spoločnosť čo najviac zabávala, medzi Erikine najčastejšie vykladané slová patrili slovo mama a ľúbiť. „Zaujímavé. Možno vyrastala bez matky a myslí si že jej chýba láska. Ktovie. Všetci sa časom dozvieme“ uvažovala Nuca, sledujúc Eriku.

Zrazu sa však Erika strhla. „Čo sa ti stalo, Erika?“ spýtala sa Nuca, ktorá ju bez prestávky sledovala. Erika však len sedela. V tvári bola bledá a zdalo sa im, že sa chveje. Oči mala upreté na hraciu plochu.

„Čo ťa tak vydesilo? Čo vidíš stále na tej hracej ploche?“ vyzvedal aj Helmi.

Erika však iba sedela ako vytesaná z kameňa. Nucin zrak zablúdil na hraciu plochu. Že by Eriku vydesilo to posledné slovíčko, ktoré poskladal Michal? Oheň?

„Erika, ty sa bojíš ohňa?“ snažila sa dozvedieť Nuca. Erika však neodpovedala, iba vstala a išla si opäť sadnúť do svojho kresla vedľa okna.

Všetci pozreli na seba. Tušili, že sa to slovo týka nejakej časti Erikinej hroznej minulosti, ktorá ju desí až doteraz. Tieto ich úvahy prerušil Iljanin hlas z haly, ktorý ich vyzýval, aby zišli dolu na večeru.

„Ty s nami nepôjdeš? Nie si hladná?“ snažila sa Nuca rozptýliť ešte stále bledú Eriku. Erika však odpísala: „Prídem za vami.“

„Tak zatiaľ ahoj. Som veľmi rada, že sme sa spoznali. Myslím si, že čoskoro z nás budú nerozluční kamaráti,“ vzdala to Nuca a pobrala sa za ostatnými.

V jedálni ich už čakala rozvonievajúca a všetkých vábiaca večera pani Iliany. „Tak aké to bolo? Ako sa vám páči slečna Erika?“ spýtala sa ich pani Iliana, ukladajúc na stôl veľkú polievkovú misu.

„Trochu čudná,“ povedal Helmi, začo zinkasoval pod stolom od Nuci riadny kompanec.

„Mne sa celkom páči. Až na to, že na svoj vek je neuveriteľne vážna,“ povedala Nuca.

„Viete, nepovedala som vám dnes poobede celú pravdu,“ začala Iliana a cítila, že všetky oči v jedálni sa na ňu upreli.

„Akú pravdu?“ nevydržala Ika.

Viete, ani neviem, ako začať,“ zvažovala svoje slová Iliana: „Erika vlastne nie je nemá od malička. Ona vlastne vôbec nie je nemá. Erika stratila reč len pred tromi mesiacmi. Presne zajtra to budú tri mesiace od tej hroznej nehody.

Jedného daždivého popoludnia sme sa vybrali na nákupy do mesta. Pani Kolénerová, pán Koléner, slečna Erika a ja. Potrebovala som v kuchyni doplniť zásoby a obe dámy mi v tom veľmi radi pomáhali. Keďže pán domu dal na ten deň Konstantinovi voľno, sám si sadol za volant. Vonku lialo ako z krhly. Nad mestom sa spúšťala hustá hmľa...

Keď sme chceli odbočiť k nákupnému stredisku, sa na nás odniekaľ šialenou rýchlosťou vyrútilo žlté vozidlo. Pamätám sa len na piskľavý škripot bŕzd, rinčanie skla. V prvej chvíli som si ani neuvedomila, čo sa to vlastne s nami deje.“ Pamätám si ešte, ako pán Koléner skríkol: „Panebože, Erika, Erna, – ten nás zabije!“ Zrazu bolo ticho. „Neviedla som, či žijem alebo či to bol len zlý sen, z ktorého som sa práve zobudila.

V náručí som stískala Eriku. Bola strašne bledá, po tvári jej stekala krv, ale bola pri vedomí. „Bolí ťa niečo, zlatko? Vieš sa hýbať?“

„Som v poriadku,“ trasľavým hláskom povedala Erika. „Ale čo je s mamou a s ockom?“

„Pokúsila som sa otvoriť dvere. Najprv sa mi nedarilo. Našťastie, po chvíli povolili, vyšla som von a vytiahla som z auta duchom stále neprítomnú Eriku. Zrejme bola v silnom šoku. Ale to sa už okolo nás zbehli ľudia a snažili sa dostať z auta von aj pána Kolénera, ktorého hlava spočívala na volante. Bol v bezvedomí, podobne ako pani Erna. Konečne sa jednému pánovi podarilo vytiahnuť von aj pána Kolénera. Ale pani Erna bola ešte stále v aute. Hodnú chvíľu trvalo, kým sa im podarilo zakliesnenú pani Ernu vytiahnuť. Práve vo chvíli, keď sa im podarilo bezvládne telo pani Erny dostať von, začalo auto horieť. Pravdepodobne ten oheň ešte uvidela aj Erika. Chuderka, istotne si myslela, že pani Erna horí v tom aute. Ja som vyviazla z tej hrôzy najlepšie. Mala som len pár odrenín a škrabancov. Pani Erna však upadla do kómy a len Pán Boh vie, či sa preberie. Aj keď Erika nemala nijaké vážnejšie zranenia, šok, ktorý prekonala zapríčinil, že od tej doby akoby onemela. Pán továrnik s ňou navštívil niekoľkých odborníkov, ale zatiaľ bez úspechu. Ostáva nám len čakať.“ s hlbokým povzdychom dokončila tento smutný príbeh Iliana a po líci sa jej skotúľala zradná slza.

Všetci boli ticho. Bolo počuť len tikot nástenných hodín a Iljanine posmrkávanie. „Prosím

Vás, nespomínajte pred pánom Kolénerom tento smutný príbeh a ani sa ho na nič nepýtajte.“

Vtom počuli buchnutie vchodových dverí. Prišiel pán Koléner. Keď vstúpil do kuchyne, Iliana si kútikom zástery rýchlo utrela slzy a usmiala sa na pána Kolénera: „Môžem vám priniesť večeru do pracovne, pane?“ spýtala sa Iliana. „Nie, ďakujem. Mám ešte veľa práce. Poprosím vás len o šálku teplého čaju,“ povedal pán továrnik a vráska medzi očami sa mu ešte viac prehĺbila.

Keď do kuchyne vošla Erika, Iliana aj pán Koléner si vymenili prekvapené pohľady. „Dáš si niečo pod zub, zlatičko?“ spýtala sa Eriky Iliana a už začala ukladať príbor na stôl, aby si to náhodou nerozmyslela, lebo to bolo prvýkrát od tej nehody, ako zišla dolu do kuchyne. Predtým jej nosila jedlo Iliana priamo do izby a často ho aj nedotknuté niesla späť.

„Vlastne som si až teraz uvedomil, aký som hladný,“ povedal pán Koléner a sadol si k stolu oproti Eriky.

Po večeri im ešte pani Iliana naservírovala voňavý bylinkový čaj a potom si už išli všetci ľahnúť. Ďalšie dni prebiehali v pohode. Erika si nových kamarátov obľúbila. Trávili spolu skoro celý deň. Priatelia sa snažili Erike vyplniť každú chvíľu. Chodievali spolu na prechádzky, hrávali sa spolu. Po jednom z takýchto dní, keď priatelia skoro celý deň šantili pri jazierku, si išli o čosi skôr ľahnúť, lebo na druhý deň sa chystala oslava Erikiných narodenín.

Uprostred noci sa Ika zobudila, zazdalo sa jej, že počuje nejaké zvuky. „Čo to bolo?“ Počula, že vŕzga okno a počula nejaké šeptajúce hlasy. Hlasy prichádzali zdola. Ale teraz, uprostred noci? Chvíľu napäto počúvala. Asi sa mi to len marilo. Po chvíli sa rozhodla, že si opäť ľahne. Už zase? Nie, to sa jej nezdalo. „Musím zobudiť Sandru a Nucu,“ pomyslela si.

„Čo je, Ika? Nevieš spať?“, hnevali sa na ňu rozospaté priateľky.

„Nieкто chodí po dome,“ povedala Ika. „Ale, nevymýšľaj a spi!“ namrzene zamrmlala Sandra a vzápätí sa otočila na druhú stranu, aby dosnívala svoj nočný sen. Lenže Ika sa nedala: „Naozaj som počula nejaké zvuky. Najprv som si aj ja myslela, že sa mi marí, ale tie zvuky sa po chvíli opakovali. Nevymýšľam si.“

Chvíľu spoločne počúvali. Zdalo sa, že v dome okrem nich všetko a všetci spia. „Nič nepočujem. Poďme spať. Uvidíš, Ika, že ráno sa nad tým len zasmiej,“ zívla Sandra.

Ika to nakoniec tiež vzdala, ale práve keď sa jej začali zatvárať oči, znova sa strhla.

Tentoraz jasne počula vŕzganie schodov. Pomalé kroky sa opatrne približovali. Ika sa celá triasla. Čo mám robiť? Nemá zmysel, aby som opäť budila tie dve spachtošky. Aj tak mi neveria. Rýchlo vstala, cez seba prehodila pestrofarebný župan a po špičkách vykročila ku dverám. Parkety pod jej nohami zavŕzgali. Priložila si hlavu k dverám. Srdce jej bilo ako zvon, v hrdle mala sucho a celá sa triasla. Chvejúcimi sa rukami chytila kľučku a pomaly opatrne odchytila dvere. Dodala si odvalu a vyšla na chodbu. Chvíľu tam len tak stála, pozerala do tmy a načúvala smerom k izbe, odkiaľ sa jej zdalo, že počula tie hlasy. Opäť ich začula, tentoraz už jasnejšie. A nemýlila sa. Prichádzali priamo z Erikinej izby. I keď sa veľmi bála, tentokrát zvíťazila nad strachom hlavne jej zvedavosť. Pomaly, neistými krokmi, sa preto približovala ku Erikinej izbe. Nemohla sa však zbaviť zlého pocitu, že na chodbe nie je sama. Ale cúvnuť už nemohla. Vo chvíli, keď chcela otvoriť dvere na Erikinej izbe, sa na ňu niekto vrhol a vzápätí jej nejaké mocné ruky priložili na ústa čudne voňajúcu vreckovku. Zmohla sa len na chabý výkrik, ktorý bolo sotva počuť. „Bože, zabije ma,“ pomyslela si Ika. Rukou ešte zavadila o stojan na kvety a do hlbokého ticha sa ozvalo rinčanie črepín. Vzápätí sa na chodbe objavil Helmi a za ním rozospatý Michal.

„Počul si to?“ spýtal sa Helmi a rýchlym krokom sa vydal na koniec chodby, odkiaľ sa mu zdalo, že počul ten zvuk.

Michal medzitým skrútol vypínačom a tmavú chodbu zaplavilo ostré svetlo. „Dávaj si pozor a nestúp na črepy!“ upozorňoval priateľa Helmi.

Dvere na Erikinej izbe boli otvorené dokorán. Izba však zívava prázdnotou. Čo sa to tu deje? Žeby Erika opustila svoju izbu uprostred noci len tak? To hádam nie? Oči mu spočinuli na otvorenom okne. Rýchlo pribehol k nemu a zahľadel sa do tmavej noci. V tej tme zbadal čierne postavy. Jedna z nich na rukách niesla Eriku, druhá postava niekoho tlačila do auta. Teraz si už bol istý, že Eriku uniesli. „Erika! Erika!“ kričal z plného hrdla Helmi. Chlap, ktorý ju niesol na rukách, vrhol nevraživý pohľad smerom k oknu, odkiaľ sa vykláňali Helmi a Michal. Rýchlo nasadol a vzápätí auto so škripotom vyštartovalo. Akoby v sne sa obrátili Michal s Helmim od okna. Vo dverách izby sa objavili Sandra a Nuca.

„Čo sa to tu deje? To dnes v noci nikto nemôže spať?“ frflala Sandra.

„Uniesli Eriku,“ povedal Helmi tónom, ako keby tomu ešte ani sám nemohol uveriť.

Nuca na nich hľadela s očami rozšírenými hrôzou a celým domom sa ozval jej výkrik, ktorý prebudil všetkých ostatných.

Pán Koléner zúfalo behal po Erikinej izbe a prezeral ju, akoby tomu stále nemohol uveriť. „Prečo? Prečo?“ dalo sa čítať z jeho tváre. „Moje malé dievčatko. Akoby už toho

nebolo na ňu v poslednom čase aj tak príliš veľa, povedal trasľavým hlasom pritláčajúc svoje dlane na tvár.“ „Polícia... musím zavolať políciu,“ skríkol a chcel sa rozbehnúť smerom k stolíku, na ktorom stál telefón.

„Už sme ju volali. Každú chvíľu tu budú,“ povedal Michal a rukou objal pána Kolénera okolo pliec a viedol ho ku kreslu. Práve keď chcel roztraseného pána továrniku usadiť do jedného z kresiel, zadrnčal do ticha telefón. Ruku pána Kolénera vystrelilo ako šíp a snáď jediným skokom bol pri telefóne. Roztrasený zdvihol slúchadlo. Všetky oči boli upreté na neho.

„Koléner. Kto je tam?“

Odpovedal mu neznámy tlmený hlas muža: „Máme vašu dcéru a jej priateľku. Nemusíte sa znepokojovať, sú v poriadku. Zatiaľ ...“

„Vráťte mi moju dcéru!“ „Ja ju chcem už aj späť!“

„Vrátíme. Pravdaže. Veď preto Vám volám. Len pekne pomaly pán Koléner. Uvedomte si, že teraz tu určujeme pravidlá hry my.“

„... polícia tu bude každú chvíľu.“

„To od vás nebolo veľmi rozumné, pán Koléner.“

„Koľko chcete?“

„Pekne ma počúvajte, ak Vám naozaj tak záleží na Vašej dcére a jej priateľke, zajtra nám odovzdáte päť miliónov lei. Presný termín a miesto, kde nám peniaze odovzdáte, Vám včas oznámime. A nezabudnite! Žiadna polícia!“ A zložil.

Ruka pána Kolénera s telefónnym slúchadlom pomaličky klesla. „Nejakí ľudia majú moju Eriku a jej priateľku.“

„Akú priateľku?“ čudoval sa Michal.

„Iku!“ zvolala zdesená Sandra: „Ika tu nie je a nie je ani v našej izbe!“

„V tom zmätku sme si ani nevšimli, že tu nie je s nami,“ zhrozila sa Nuca.

„Prečo sme jej len neuverili?“ plačlivo si vyčítala Sandra.

„Musím niečo podniknúť. Dám im tie nešťastné peniaze, len nech mi vrátia moju dcéru,“ povedal pán Koléner práve vo chvíli, keď zazvonil zvonček pri vchodových dverách.

„Polícia!“ zvolal Michal

„Políciu z toho musíme vynechať, lebo Lebo im môžu ublížiť. To nemôžem dopustiť. Nechajte to na mňa.“ povedal pán Koléner a pobral sa ku vchodovým dverám.

„Dobrá večer!“ pozdravili pána Kolénera dvaja policajti. „Som seržant Proka a toto je môj kolega seržant Popesku. Dostali sme hlásenie o únose vašej dcéry.“

„Ja... Viete, celé je to také malé nedorozumenie. Moja dcérka nemohla spať a tak sa pobrala so svojím psíkom na prechádzku. Dlho do noci som pracoval a keď som skončil, rozhodol som sa, že ju ešte pobozkám na dobrú noc. Keď som však vošiel do jej izby a zistil, že je prázdna, podľahol som panike. V poslednom čase som nejaký prepracovaný a od tej nehody nemám asi nervy celkom v poriadku. Páni, prepáčte, že som vás zbytočne obťažoval. Dcérka už zase spí vo svojej izbe.“ klamal neistým hlasom pán Koléner.

Určite je všetko v poriadku?“ spýtal sa jeden z policajtov, ktorému neuniklo, že pán továrnik je až neprirodzene bledý a po tvári mu steká pot.

„Všetko je v poriadku. Ešte raz sa vám ospravedlňujem.“

„Tak potom vám prajeme dobrú noc. Ale keby predsa len niečo nebolo v poriadku, len kľudne zavolajte,“ lúčili sa s ním obaja policajti, ktorých neistý pán továrnik veľmi nepresvedčil.

„Dobrá noc,“ pán Koléner zatvoril dvere.

„Mne tu niečo nevonía,“ povedal policajt svojmu kolegovi sadajúc do auta. „Ani mne. Radšej si to tu na okolí ešte poobzeráme.“

Pán Koléner bol veľmi rozrušený. Nemal rád klamstvo. Ale mal na výber? Tu predsa išlo o život jeho milovanej dcéry. Dumal a nemo cível na telefón, čakajúc na ďalšie podmienky únoscov. Ešte dlhú chvíľu mlčky sedeli všetci dole v hale s pohľadmi upretými na telefón. Kto to len mohol urobiť? Úbohá Erika, úbohá Ika, kde asi sú? Pán Koléner sa presunul do svojej pracovne k telefónu. Bolo zrejmé, že chce byť na chvíľu sám.

Aj Michalovi pracoval mozog na plné obrátky. Niečo mu na tomto celom nesesedelo. Ale márne si lámal hlavu, nevedel čo to je. Niečo ho stále ťahalo späť do Erikinej izby. Chvíľu stál v prázdnej izbe a snažil sa rozpamätať na nejaké podrobnosti, ktoré predchádzali tejto udalosti. Pohľadom zavadil o stôl. Bola na ňom rozhádzaná Erikina obľúbená spoločenská hra s písmenkami. Čierne zamatové vrecúško tam však nebolo. Asi ho niekam odložila. Ostražito sledoval každý kúsok izby. Ale únoscovia boli zrejme veľmi opatrní.

„Mali by sme niečo podniknúť! Nemôžeme predsa len takto nečinne čakať!“ ozvala sa Michalovi za chrbtom Nuca.

„Celý čas o tom premýšľam. Ale čo?“ obrátil pohľad na svojich priateľov, ktorí stáli vo dverách izby.

Sandra potiahla nosom. „Čo poťahuješ ten svoj noštek?“ spýtal sa Michal.

„Zaujímavé. Nemyslela som si, že sa únoscovia pri svojej práci tak silno voňavkujú.“

Izbou sa vznášala omamná vôňa lacnej kolínskej.

„Ja to tu už nevydržím!“ strácal nervy Helmi.

„Tak ich začnime hľadať,“ navrhla Nuca.

„Ha – ha. Ty si smiešna! To máme začať behať po okolí, alebo po meste? Myslíš si, že na nás budú čakať niekde za rohom? Ved' nakoniec to môžu byť aj veľmi nebezpeční ľudia,“ povedala Sandra.

„Mám nápad. Pôjdeme autom,“ zvolal Michal. „Viem, kde sú kľúče od auta pána Kolénera.“

„To by bola krádež,“ zhrozila sa Sandra. „Vôbec by to nebola krádež. Ved' to auto pánovi Kolénerovi vrátíme.“ – obhajoval svoj nápad Michal. „A vôbec, už nemám náladu tu len tak nečinne sedieť a čakať. A čo ak vôbec nezavolajú?“ „Pán Koléner je teraz vo svojej pracovni a možno si ani nevšimne, keď si na chvíľu vypožičiame jeho auto.“ A mal pravdu. Pomaly prešli opustenou halou a tichučko za sebou zatvorili dvere. Nasadli do auta. Helmi si sadol za volant.

„Jaj!“ zjojkla Nuca.

„Čo sa ti stalo? Ved' nás nestraš!“

„Nič, ibaže som sa niečoho chlpatého strašne zľakla,“ povedala teraz už s úsmevom Nuca, hladkajúc huňatého psíka, ktorý si dovtedy pokojne pochrapkával na zadnom sedadle auta.

„Chudák Brčko! Ty si nič nepočul? Ty hádam ani nevieš, že tvoju kamarátku uniesli?“ maznavo sa prihovárala psíkovi Nuca a pritúlila si ho k sebe.

„Tak, ktorým smerom sa teraz vydáme?“ spýtal sa Helmi, keď už pomaly končila príjazdová cesta.

„Podľa mňa sa sotva vydali do mesta. Neriskovali by predsa, že pán Koléner aj napriek ich zákazu zavolá políciu. Policajti by okamžite uzatvorili všetky cesty vedúce do aj von z mesta. Myslím si, že sa rozhodli pre nejakú menej rušnú cestu,“ uvažovala nahlas Nuca.

Odbočili teda na bočnú cestu. Išli už dlhší čas, keď tu zrazu motor zachrčal. A potom úplne vypovedal poslušnosť. Došiel nám benzín“ povedal Helmi. Jednoducho sme zabudli skontrolovať nádrž.

„Čože?“ vyhŕkla Sandra.

„To tu budeme trčať, až kým niekto nepôjde okolo?“ zhrozila sa Nuca.

„To by si sa teda načkala. Toto nie je diaľnica. A mimochodom, vieš vlastne koľko je hodín?“ pripomenul jej Michal.

Vzápätí sa medzi nimi spustila hádka. Po chvíli si zrejme už unavení posadali späť do

auta a premýšľali, čo si počať. Zrazu Sandra vykrikla: „Cítite to čo ja?“ Všetci upreli svoje oči na ňu. „Čo by sme mali zase cítiť?“ „Voňavku! Hnusnú smradľavú voňavku!“

„No a čo? Ved' predsa vieš s akou obľubou používa pán Konstantin tie silné voňavky?“ povedal Michal.

„No a čo?“ stále nechápal Helmi.

„Túto istú vôňu bolo cítiť aj v Erikinej izbe!“

„Eriku uniesol pán Konstantin!“

„Teraz mi je už jasné, čo ma ťahalo naspäť do Erikienej izby. Bola to tá vôňa,“ ťukal si na čelo Michal. „Z Erikinho okna som videl dve postavy, dvoch mužov a za volantom sedel tretí. Boli teda prinajmenšom traja,“ spomínal na nočných nevítaných hostí Helmi. „Ozaj, spomínate si, ako nám raz pán Konstantin, keď nás sprevádzal po okolí spomínal, že neďaleko v lese má niečo ako zrub a v ňom trávi temer všetok svoj voľný čas?“ spomenula si Nuca. „Spomínam si, že hovoril tuším o nejakej odbočke pri odpočívadle,“ lovila z pamäte ďalej Nuca.

„Ved' tade sme pred chvíľou prechádzali! Musíme sa o nejakých pár metrov vrátiť späť“ zvolal Michal vyberajúc z priehradky auta baterku.

Zamkli auto a vybrali sa spoločne hľadať zrub pána Konstantina a psík Brčko natešene zaštekal akoby na znak súhlasu.

Erika v tom čase sedela na tvrdej stoličke v jednej izbietke zrubu. Ika ležala vedľa na pohovke. Ešte stále sa neprebrala. „Určite ma už ocko a moji priatelia hľadajú,“ dumala v duchu. „Dúfam, že si pre mňa ocko čoskoro príde. Bojím sa. Veľmi sa bojím a je mi strašná zima,“ pohľadom skĺzla na svoje bosé nohy. Na posteli objavila nejaké deky. Jednou z nich prikryla Iku a do druhej sa zabalila ona. „Kto sú tí zlí ľudia a prečo nás uniesli uprostred noci do tohto zrubu v lese?“ do rukáva pyžamy si utierala kotúľajúce sa slzy z líca. Oči jej zastali na zamatovom čiernom vrecúšku, ktoré sa jej podarilo schmatnúť zo stola. Aj napriek strachu, ktorý ju neopúšťal, sa jej na tvári objavil úsmev. „Celé sa to odohralo všetko veľmi rýchlo,“ spomínala Erika. Kým sa spamätala, už ju jeden z únoscov vtlačil, vlastne uložil do nejakého tmavého cudzieho auta. Sadol si vedľa nej a z druhej strany si prisadol ďalší cudzí chlap s Ikou na rukách. Dopredu vedľa vodiča si prisadol tretí chlap so široko vrazeným klobúkom do tváre. Erike sa zdala postava v klobúku známa, ale chlap sedel celou cestou bez slova a ani raz sa neobrátil dozadu. Erike horúčkovite pracovala myseľ. Bolo jej jasné, že sa jej nepodarí ujsť a od bezduchej Iky tiež nemohla očakávať žiadnu pomoc. Keby sa jej aspoň podarilo nechať nejakú správu, nejakú stopu...

„Bože, nikdy ma tu nenájdu!“ pomyslela si práve, keď auto odbočovalo na cestu smerom k lesu a vodič auta si pripálil nejakú smradľavú cigaru. Erika sa hlasno rozkašľala.

„Otvorím okno, lebo sa nám tu naša malá princezná zadusí a celá akcia vyjde navnivoč,“ hovoril muž sediaci vedľa nej a vzápätí už otvoril okno.

Erika sa skoro celá vystrčila z okna a hlboko sa nadýchla, keď si v tom spomenula, že má so sebou čierne zamatové vrecúško s písmenkami. Nepozorovane sa jej podarilo pár písmenok vyhodiť, keď ju muž stiahol naspäť na sedadlo. „Ešte nám vypadneš, maličká.“ povedal muž, ale okno nechal našťastie otvorené.

„Keby sa mi podarilo vyhodiť ešte aspoň zopár písmeniek,“ špekulovala v duchu Erika. Nenaskytla sa jej už však vhodná príležitosť a za chvíľu auto zastalo uprostred čistinky v lese pred zrubom.

Chlap sediaci vedľa Eriky ju držiak za ruky voviedol do zrubu a druhý šiel za nimi s Ikou na rukách. Vodič šiel za nimi, ale ten chlap vedľa neho sa z auta ani nepohol.

„Čudné,“ pomyslela si a ešte viac sa schúlila do deky. Vtom začula z vedľajšej miestnosti nejaké tlmené zvuky. Pristúpila ku dverám a odchýlila ich. Neboli zamknuté. Vo vedľajšej miestnosti stáli dvaja a boli celkom zahrúžení do rozhovoru. Erika viac pootvorila dvere. Zrazu sa jedna z tých postáv otočila. Ostala od prekvapenia stáť s doširoka otvorenými očami. Pohľady sa im stretli. „Pán Konstantin,“ – nechcela Erika veriť vlastným očiam. V tom ju ale ten druhý chlap rýchlo strčil späť do izby a zamkol dvere. Chvíľu tam len tak stála, ale potom sa rozbehla ku Ike a začala s ňou prudko lomcovať. Ika sa na ňu pozrela s prižmúrenými očami. Chvíľu trvalo, kým jej došlo, čo sa vlastne stalo. „Kde sme?“ spýtala sa a poobzerala sa po izbe. Potom pomaly vstala a objala trasúcu sa Eriku. „Neboj sa, Erika, tvoj ocko a naši priatelia nás určite nájdú,“ chlácholila ju šepotom Ika. Erika upierala svoj zrak na dvere a prstom na ne ukazovala, keď z nej zrazu vyšiel hlas: „Konstantin.“

Ika sebou trhla. „Erika, ty hovoríš?“

„Konstantin,“ opakovala Erika. „Čo máš stále s tým Konstantinom?“

Erika však len stála a prstom ukazovala na izbové dvere. Ika sa pobrala ku dverám a načúvala. Áno, Ika v jednom z tých hlasov naozaj spoznala hlas pána Konstantina.

„Ten darebák! Ako nám to len mohol urobiť? Podišli k oknu a pokúsili sa ho otvoriť. Bolo to však nad ich sily. Obe dievčatá sa zadívali z okna. Boli dosť nízko nato, aby mohli vyskočiť a pokúsiť sa ujsť, ale to okno nie a nie povoliť. Po chvíli to unavené vzdali. Erika túžobne zdvihla hlavu k oblohe, práve keď padala hviezda.“

„Padajúca hviezda!“ zvolala Ika. „Rýchlo si niečo želajme, Erika, možno sa nám to práve teraz splní.“

Erika ani nemusela rozmýšľať nad svojim želaním. Chcela len, aby sa jej mamička konečne uzdravila a aby už boli všetci spolu doma. Presne tak, ako tomu bývalo donedávna. Tú istú padajúcu hviezdu zbadala aj Nuca práve vo chvíli, keď konečne našli lesnú cestičku, ktorá ich mala priviesť k zrubu pána Konstantina. Dúfala len, že sa vydali správnou cestou a že nezablúdia. „Hviezdička moja, pomôž nám nájsť naše priateľky,“ pomyslela si, ale nahlas nič nepovedala, aby sa jej Helmi náhodou nezačal posmievať, že je poverčivá baba.

Brčko sa zrazu rozštekal. „Čo je, Brčko?“ povedal Helmi a kľakol si ku psíkovi, aby ho pohladkal a trochu upokojil. „Musíš byť ticho, inak nás všetkých prezradíš.“ Vo chvíli, keď chcel vstať, zbadal na cestičke biely kus papiera. So záujmom ho zodvihol a zasvietil na papierik baterkou.

„Veď je to písmenko z Erikinej obľúbenej hry!“ zvolal: „... a tu je ďalšie,“ pridala sa Nuca. „Zrejme nám Erika zanechala stopu,“ povedal Helmi, ktorého práve napadlo, že vrecúško s písmenkami chýbalo na Erikinom stole.

Kráčali takmer bez slova. Noc bola jasná, mesiac im osvetľoval cestu a hviezdy sa na nich akoby usmievali.

„Vidím nejaké svetlo!“ zvolala Nuca. „Psst,“ tíšil ju Helmi. „Aj ja ho vidím. Myslím, že sme na mieste,“ šepkal Michal.

Pomaly sa približovali k miestu, odkiaľ prichádzalo svetlo. O chvíľu sa ocitli v blízkosti dreveného zrubu, pred ktorým stálo zaparkované tmavé auto. „To je to auto, ktoré som videl z okna,“ šepkal Helmi. Pred zrubom zbadali dve postávajúce mužské postavy v tmavých oblekoch. Jeden z nich mal na hlave široký klobúk. Z ich postoja bolo zrejmé, že sa o niečom hádajú.

Medzitým, čo oni vyčkávali učupení za kríkmi, pán Koléner stále nehybne sedel vo svojej pracovni a očami hypnotizoval telefón. Ani si nevšimol, že v dome zostal úplne sám. Zdalo sa mu, že už prešla celá večnosť a telefón ani nemukol. Niekoľkokrát skúšal aparát, či je všetko v poriadku, ale telefón samozrejme fungoval. Oči mu zabľúdili na zarámovanú fotografiu na jeho pracovnom stole.

Boli na nej Erna a Erika. Bol to záber z ich vlašnej spoločnej dovolenky v Efórii. Akou šťastnou rodinou ešte vtedy boli. V tom konečne do ticha zazvonil telefón. Bleskurýchle sa chopil slúchadla. „Áno. Počúvam.“

„Dúfam, že sme vás nenechali dlho čakať.“

Pán Koléner sa nezmohol na žiadnu odpoveď, len nemo čakal, čo mu ten neznámy hlas povie ďalej.

„Zajtra večer o ôsmej nám prineste peniaze. Vložte ich do kufríka a prineste ich na koniec príjazdovej cesty. Budú tam na vás čakať naši ľudia. Jeden z nich skontroluje obsah kufríka a...

„A Erika?“ prerušil ho netrpezlivo pán Koléner

„Erika tam bude samozrejme v aute, ale vydáme vám ju až po skontrolovaní obsahu odovzdaného kufríka. Dúfam, že je vám všetko jasné, pán Koléner? Tak zajtra večer presne o ôsmej! Ale ešte raz dôrazne upozorňujeme – žiadna polícia! Inak sa môžete s vašou rozkošnou dcérou navždy rozlúčiť!“

„Ja...“ chcel ešte niečo pán Koléner dodať, ale v telefóne bolo počuť už len oznamovací tón. Stál tam vo svojej pracovni, v rukách zvieral telefón. „Ach Erika...“ vzdychol si a ťažko klesol do svojho kresla.

Seržant Popesku stále rozmýšľal nad odpoveďou pána Kolénera, a preto sa rozhodol poobzerať po okolí. Šoféroval dobre, no nie dosť rýchlo, čo znamenalo, že jeho kolega Proka sa mohol na sedadle spolujazdca uvoľniť. „Perfektné miesto na turistiku,“ povedal Popesku, keď auto zabočilo na úzku cestu k lesu. Veselo si pískajúc prechádzali popri lese, keď zrazu na ceste uvideli odstavené auto. Zastali pri ňom. „Nie je to náhodou auto pána Kolénera?“ spýtal sa Proka. „Motor je ešte teplý. Spojím sa s centrárou a dáme si pre istotu overiť majiteľa auta,“ prehlásil Popesku a už aj siahal po vysielacke. „Radšej požiadaj aj o posily. Podľa mňa nám pán Koléner nehovoril pravdu.“

V tom čase Helmi so svojimi priateľmi ešte stále horúčkovite premýšľali, ako by sa čo najnenápadnejšie dostali k Erike. „Zostaňte tu! Ja si to najprv obzriem,“ šepol Helmi.

Helmi sa ticho priblížil k zrubu. Jeho priatelia od napätia snád' zabudli aj dýchať. Pretiahol sa popod okenice a opatrne nazrel dnu. Za stolom, uprostred izby, sedeli pán Konstantin a ďalší traja muži a hrali, ako sa mu videlo, vo veľmi dobrej nálade karty. „Sú teda štyria,“ uvažoval Helmi. „A takto si krátia čas čakania na výkúpné, kým sa úbohý pán Koléner doma v neistote trasie o svoje dieťa.“ Vo vedľajšom okne sa tiež svietilo. Nakukol opatrne dnu. Uvidel ustráchanú Eriku schúlenú v deke a Iku, ako sa nervózne prechádza po izbe. Tíško zaklopal na okno. Obe dievčatá pozreli prekvapene na neho.

„To je....,“ chceli vykriknúť, to je predsa Helmi, ale zabránil im v tom Helmiho výstražne priložený prst na ústach. Znova sa vrhli k oknu a celou silou sa snažili ho otvoriť. Helmi im v tom pomáhal z vonkajšej strany. Radosť z toho, že uvideli svojho priateľa, dala dievčatám novú silu a po čase sa im podarilo okno, i keď len trochu, pootvoriť. Stačilo to však na to, aby sa dve útle dievčenské postavy ním pretiahli von. Najprv Helmi pomohol Erike a potom Ike. „Au, au,“ aukala, našťastie len tichučko, Erika. Helmi sa pozrel na ňu a pochopil. Erika tam stála bosá. Samozrejme, veď nikto nechodí spávať obutý. „Chyť sa ma! Zoberiem ťa na chrbát, lebo takto na boso sa ďaleko nedostaneme.“

Ika pomohla Erike vysadnúť na Helmiho chrbát a bežali ku svojim priateľom.

„Erika už zase rozpráva,“ oznámil im radostnú správu Helmi. Všetci sa tomu veľmi potešili a objímali Eriku. Najväčšiu radosť mal však Brčko, ktorý zrazu nahlas zaštekal.

„Psst! Psst!“ tíšili ho priatelia. Keď sa v okolí zruba nič podozrivé nedialo, Helmi povedal: „Môžeme ísť ďalej.“

„Po chvíli ťa vystriedam,“ ponúkol sa Michal.

Bolo by jednoduchšie zapnúť baterku, ale neboli ešte dostatočne ďaleko od zrubu. A nemohli riskovať. Napínali zrak, aby čo najlepšie prekonali lesnú temravu. Helmi s Michalom sa striedali v nosení Eriky v pravidelných intervaloch. Ika za nimi trochu zaostávala. Samozrejme utekať v chlpatých papučkách po lese nie je práve najjednoduchšie.

„Už nevládzem,“ povedala Ika, sotva lapajúc po dychu.

„Musíš! Už nemôžeme byť ďaleko,“ povedal Michal.

A naozaj. O chvíľu sa pomedzi stromy začalo predierať ku nim svetlo.

„Aha, pozrite sa! Vidím najeké svetlo,“ zvolala Nuca. Všetci sa pozreli tým smerom.

„No, myslím si, že tu nie sme sami,“ šepol Helmi a zložil Eriku, aby sa na chvíľu vydýchal.

„Bojím sa,“ drkotala Erika a ešte viac sa pritúlila k Helmimu.

Chvíľu tam stáli a napínali svoj zrak. O chvíľu opäť zazreli záblesk svetla. „Tam pred nami niekto je. To svetlo je z baterky,“ dedukoval Michal. „Čo teraz? Naspäť bežať nemôžeme, chytili by nás. Určite si už všimli, že Erika s Ikou zmizli,“ panikárila Sandra.

Naťahovali uši, aby zachytili zvuky, ktoré by prezradili prítomnosť prenasledovateľa. Sotva to dopovedala, začuli hukot motora, ktorý sa blížil ku nim z hlbokého lesa.

„Nemáme na výber. Musíme bežať von z lesa,“ rozhodol Helmi.

„Keď sa nám podarí dostať z lesa, máme väčšiu šancu že narazíme na nejakú pomoc,“

dodal Michal.

„Podme a držme sa pokope!“ nariadil Helmi. Hnal ich strach pred prenasledovateľmi. Hukot auta sa stále približoval. Práve, keď si už mysleli, že sú vonku ozvalo sa hlasné: „Stojte!“ zvolal niekto a tmu preťali dva svetelné pruhy. Ale strach a zúfalstvo, z toho, že by všetko pretrpeli zbytočne, ich hnal stále ďalej.

„Povedal som stojte!“, zvolal niekto a vzápätí sa vzduchom ozval výstrel. „Dajte si ruky hore a vyjdite na cestu,“ ozvalo sa opäť.

„Teraz nás zabijú! Je po nás,“ preblesklo Ike hlavou a celá sa chvela, ale poslušne zdvihla ruky a išla spolu s ostatnými v ústrety hlasu, ktorý ich vyzval. V súmraku uvideli dve postavy, osvetľované svetlom auta.

„Bože, veď je to polícia! Hurá!“ zvolal Helmi a na chvíľu zložil Eriku na zem.

„Sláva,“ vydýchla si s úľavou Sandra.

„Ste v poriadku?“ spýtal sa ich seržant Popesku.

„Áno. Myslím, že áno,“ pomaly povedala Nuca, ktorá by sa mu najradšej od samej radosti a úľavy hodila kolo krku.

Neďaleko v tmavom lese sa zatrblietali dva žiarivé špendlíky, no vzápätí aj zmizli. Na ceste zasvišťalo škripanie pneumatík prichádzajúcich policajných áut. „Prišla posila,“ povedal Proka, berúc Eriku na ruky. „Nebojte sa, oni sa už o tých darebákov postarajú. My vás teraz pekne odvezieme domov.“ O chvíľu už všetci sedeli v policajnom aute, ktoré ich odvážalo domov do bezpečia. Cestou sa na nich usmievalo v diaľke zatiaľ len slabulinko vykukujúce slniečko. Mestečko sa začalo pomaly prebúdať do nového dňa.

Pán Koléner sa pripravoval doma na večer. Potrebné peniaze mal už dávno v kufríku. Čas, ktorý ho delil od stretnutia s jeho milovanou dcérkou, sa mu videl nekonečný. Zdalo sa mu, že počul štrkotanie kľúčov a vzápätí klapli vchodové dvere. Rýchlo vošiel do haly. Tam sa skoro zrazil s pani Ilianou, ktorá mala očividne dobrú náladu. „Jaj, ale som sa zľakla! Ja som prišla dnes o niečo skôr. Veď viete, že dnes naša slečna Erika oslavuje narodeniny,“ rapotala pani Iliana a ani sa poriadne na pána Kolénera nepozrela. Inak by si už dávno všimla jeho zasmušilý a utrápený výraz v tvári. Pán Koléner tam chvíľu stál a potom sa pobral za Ilianou do kuchyne, túto dobrosrdečnú ženu si veľmi obľúbil. Pracovala u nich už mnoho rokov a bola takmer súčasťou ich rodiny.

„Upečiem obrovskú čokoládovú tortu,“ rozplývala sa. „tú má Erika najradšej a ešte pripravím zmrzlinové poháre a...“ Až teraz sa Iliana priamo pozrela na pána Kolénera. „Čo... Čo sa stalo? Veď už hovorte!“ spustila spfšku otázok Iliana. Pán Koléner chvíľu

počkal a naznačil rukou Iľjane, aby si sadla. Sám však chodil po kuchyni a snažil sa čo najjednoduchšie ohúrenej Iľiane vysvetliť, čo sa udialo. Keď skončil, podišiel k nej a pevne jej stisol ruku. Iľiana tam neveriacky sedela, akoby tomu stále ešte nemohla uveriť. Ticho, ktoré nastalo v kuchyni, však prerušilo zvonenie telefónu. Súčasne vyskočili k nemu. Iľiana však bola o čosi rýchlejšia.

„Prosím. Tu je dom Kolénerovcov,“ hlas sa jej trochu triasol.

„Dobrý deň. Tu je doktor Peteresku. Mohol by som hovoriť s pánom Kolénerom?“ Iľiana doktora spoznala ihneď po hlase. Bol lekár rodiny Kolénerovcov už dlhé roky a zároveň aj veľmi dobrým priateľom pána Kolénera.

„Doktor Peteresku,“ povedala a podávala telefón pánovi Kolénerovi.

„Ahoj, pán továrnik,“ ozval sa tichý hlas jeho priateľa.

„Erna?“ už podľa tónu hlasu vedel Koléner, že sa stalo niečo veľmi zlé.

„Neviem, ako ti to mám povedať, ale stav Erny sa dnes v noci zhoršil....,“ odmlčal sa na chvíľu doktor.

Ruka pána Kolénera s telefónym sluchátkom klesla. Ďalej už nepočúval. Nemohol. Už toho bolo na neho veľmi veľa. Musí zísť za svojou Ernou. Jeho žena aj dcérka ho potrebujú. Zahľadel sa von, bola ešte stále tma, ale v pozadí stromov sa dalo cítiť, že o chvíľu bude svitať.

Napäté ticho prerušovalo len pravidelné tikanie nástenných hodín v kuchyni. Iľiana aj pán Koléner sedeli za stolom celkom nehybne. Z ich úvah ich prebral iba zvuk prichádzajúceho auta, ktoré so škriptom zastavilo pred ich domom. Pozreli sa užasnuti na seba a vzápätí vybehli von. Na dvore stálo policajné auto. Najprv z neho vystúpil seržant Popesku, ktorý pozdravil udiveného pána Kolénera a Iľianu. „Pekné dobré ráno,“ zvolal na nich a bežal otvoriť dvere na aute. Vpredu sedel jeho kolega s Erikou na kolenách. Vzadu sa tiesnili všetci ostatní. Proka vystúpil z auta a zložil na zem Eriku v nočnej košielke. Tá sa len tak naboso rozbehla ku svojmu otcovi.

„Ocko!“ zvolala natešená Erika. Pán Koléner zostal stáť a v nemom úžase pozeral na svoju dcérku.

„Erika, zlatíčko, ty už zase rozprávaš?“ povedal so slzami v očiach a silno stisol Eriku.

Iľiana, ktorá tam zatiaľ ešte stála ako skamenená skríkla: „Pane Bože! Stal sa zázrak! Drobček, ty hovoríš?“ a Erika sa vzápätí ocitla v jej objatí.

„Drobček si ma už dávno neoslovila,“ s priškrteným hlasom povedala Erika.

„Nie. Ved' vieš, že si sa za to hnevala a vyhlasovala si, že ty už nie si predsa žiadny

drobček, ale veľké dievča,“ hladkala ju Iliana po vlasoch.

„My už hádam pôjdeme“ s dojatím v hlase sa ozval Popesku. „Druhýkrát si však radšej dajte preveriť človeka, ktorého zamestnáte,“ radil Proka pánovi Kolénerovi.

„Nerozumiem,“ uprel na nich svoj pohľad Koléner.

„Jedným z únoscov vašej dcéry bol Konstantin,“ vysvetlil mu Proka.

„Čože?“ stále nechápal pán Koléner.

„Áno, ocko. Ujo Konstantin je zlý človek,“ povedala Erika.

„Ja tomu nemôžem uveriť. Ved' Konstantin bol vždy milý, slušný človek a vedel sa správať ako džentlmen,“ čudovala sa Iliana.

„To istostne,“ neodpustila si poznámku Ika, ktorej sa Konstantin nepáčil už od ich prvého stretnutia.

„A používal odpornú voňavku,“ pretiahla svoju tvár do grimasy Sandra.

„Teraz je už určite aj so svojimi kumpánmi tam, kde patrí,“ povedal Popesku a našartoval auto. V zrkadle auta ešte videl, ako im všetci mávajú a vzápätí vchádzajú do domu.

„Šťastné narodeniny!“ zborovo sa ozvali jej priatelia za chrbtom. „Šťastné narodeniny!“ pridala sa Iliana, ktorú vzápätí zachvátila panika, že nestihne včas upiecť tortu.

„Všetko najlepšie, dieťaťatko,“ povedal pán Koléner, ktorý si opäť spomenul na predchádzajúci telefonát svojho priateľa Dr. Petereska. Náhla radosť z toho, že mal pri sebe opäť svoju princeznú, mu dala na chvíľu zabudnúť na svoju ženu. „Som veľmi šťastný, že si opäť doma,“ snažil sa svoj žiaľ potlačiť Koléner. „Prečo nemôže byť všetko ako predtým? Prečo tu nemôže byť aj Erna a spoločne sa tešiť z Erikiných narodenín? Bože, pomôž mi nájsť silu... Skús spraviť nejaký zázrak!“ trápil sa v duchu.

„Ocko ... Chcem vidieť svoju mamičku!“

Tejto vete by sa prednedávnom ešte Koléner potešil, lebo Erika od toho nešťastného dňa svoju matku nevidela a ani sa na ňu nepýtala. A on na ňu nenaliehal. Bolo zrejmé, že Erika sa aj tak veľmi trápi. Prečo práve dnes?

„Dnes, keď možno...“ „Dobre. Pôjdeme dnes za ňou, ale najprv si trochu oddýchni,“ rozhodol sa nakoniec.

„Nie som vôbec unavená,“ oponovala Erika. „Len sa oblečiem a trocha upravím,“ povedala, bežiac po schodoch do svojej izby. Dlhý čas stála pred otvorenou skriňou a zvažovala, čo na seba. Veľmi by sa chcela mame páčiť. Vedela síce, že mamička spí, ale čo keď predsa len otvorí oči a usmeje sa na ňu? Nakoniec sa rozhodla pre béžový kostým,

ktorý jej vybrala mama pri ich poslednom nákupe. „Mamička ma potrebuje. Ach, keby si vedela, mami, ako veľmi mi chýbaš!“ utrela si zaslzenú tvár a bežala dole ku otcovi.

V obrovskom nemocničnom pavilóne si Erika pripadala veľmi opustená a stratená. Chytila otca za ruku a stisla ju. Výt'ah ich vyviezol na poschodie, kde už vyše troch mesiacov ležala pani Erna. Koléner viedol Eriku po dlhej nemocničnej chodbe k Erninej izbe takmer mechanicky. Celou cestou hľadal správne slová, ktorými chcel pripraviť Eriku na skutočnosť, ktorú mu oznámil Dr. Peteresku.

„Vitaj, Johan! Ahoj, Erika!“ pozdravil ich Dr. Peteresku v predpisovom zelenom plášti.

„Johan, je mi ľúto, ale zrejme tu pomôže už len zázrak,“ povedal ticho a stisol pevne priateľovi ruku.

Erika to našťastie nepočula. Stála uprostred izby a rozhliadala sa. Stiahnuté žaluzie v izbe bránilo prenikaniu lúčov popoludňajšieho slnka a zmenilo farbu steny z krémovej na bledožltú. Izbou sa nieslo slabé mechanické bzučanie prístrojov. Vedľa postele stálo čosi zlovestné s hadicami a kyslíkovou bombou. Erika to ignorovala a so stiahnutým hrdlom pristúpila bližšie k posteli, aby si mohla mamu obzrieť. Vyzerala tak pokojne. Do rúk jej viedli plastické trubice, napojené na hrbu fliaš a plastických vrecúšok nad jej hlavou. Podchvíľou pribehla sestrička, aby skontrolovala prístroje. Po chrbte jej behali zimoriavky z toľkých prístrojov.

„Mami ... Ja“ so slzami v očiach sa jej prihovárala Erika. „Nesmieš to vzdávať! Potrebujem ťa! Ľúbim ťa! Pozri sa na mňa prosím! Aspoň na malú chvíľočku sa na mňa pozri! Urobím všetko na svete, len otvor oči!“ Úporne hľadala nejaké zázračné slovíčko, ktoré by prinútilo matku, aby sa vrátila späť do života. Späť domov. Do ich šťastného života.

Erika neprestajne hladkala matkine ruky a prihovárala sa jej. Zrazu vykrikla: „Mami! Ocko, mama sa pohla!“

Johana trhlo, ihneď sa vrhol bližšie ku svojej žene. Bez dychu ju pozoroval. „To sa ti len zdalo,“ povedal a myslel si, že zo zúfalej túžby Erika fantazíruje. Teraz sa však už aj Johanovi zdalo, že uvidel takmer nepatrný pohyb Erninych rúk.

„Mami, mami, počuješ ma? Pozri sa na mňa!“ prosila matku Erika a vzápätí už na nich pozerali nebovomodré oči Ernine.

Sestrička, ktorá išla po chodbe a počula z izby výkriky, nazrela dnu. „To nie je možné,“ zvolala a bežala za Dr. Petereskom.

„Myslím, že odteraz začnem veriť na zázraky,“ ozval sa im za chrbtom Dr. Peteresku.

„Áno. Myslím, že na dnes bolo tých zázrakov dost“, šťastne sa usmieval Koléner, držiac Ernu za ruku.

Oslava narodenín sa na Erikine naliehanie odložila a konala sa v deň, keď prepustili jej mamičku z nemocnice. Iliana bola vo svojom živle. Od skorého rána sa zvíjala po kuchyni a priam sa prekonávala. Upekla obrovskú tortu a pripravila slávnostný obed. Dievčatá slávnostne prestreli na terase a chlapci pomáhali s výzdobou. Brčko natešene behal okolo nich tušiac, že aj jemu sa ujde z toľkých dobrôt. Všetci mali výbornú náladu a veselo sa zabávali. Podchvíľou sa parkom niesol veselý výbuch smiechu. Najviac však žiarila Erika. Sedela za stolom v krásnych slabomodrých šatôčkach, ktoré dávali vyniknúť teraz už pekne opálenej pleti. Všetci si uvedomili, že obyčajné ľudské šťastie je mozaikou mnohých drobných radostí, ktoré si treba vážiť a strážiť. Povestné rozprávkové zázraky stretnú človeka iba zriedka a môžu sa zakrátko rozplynúť ako pestrofarebný oblúk dúhy po búrke.

„Dovoľte, aby som pripil na zdravie nás všetkých“, riekol pán Koléner. „A hlavne na zázraky, ktoré, ako som zistil, sa naozaj dejú“, dodal a šťastne sa usmial na Ernu.

„Áno. Zázraky sa dejú a to nielen v rozprávkach“, dodala s úsmevom na tvári Erika.

TANKISTA

V decembri 1944 prebiehali v okolí Filákova urputné boje. Okolo pošty sa prechádzal bývalý výpravca, ktorý po zrážke vlakov sa zdal byť postihnutý na rozum. Začul ako telegraf vyťukáva správu pre nemecké velenie, že na druhý deň majú všetkých chlapov zobrať zo závodu o 13⁰⁰ hodine na front. Zavolať si niektorých spoľahlivých známych a povedal im tú správu so žiadosťou: „Ujdite, alebo sa skryte, lebo Vás zoberú bojovať na front.“ Mnohí chlapi to brali s rezervou, veď ho mali za blázna, ale tí ktorí ho poslúchli si zachránili život. Vo

vzduchu lietali ťažké bombardéry, každú chvíľu zaznel výstražný signál sirén a ľudia utekali do úkrytov. Blížila sa Červená armáda a vojská Wermachtu ustupovali. Našťastie bomby nezasiahli obytné domy a závod, dopadli na neďaleké lúky. Presťahovali sme sa do pripraveného úkrytu a čakali sme, čo sa bude diať. Blížili sa Vianoce, na ktoré sme sa my deti tešili, ale v očiach rodičov sa zračila neistota. Čo bude ďalej. Poobede prestala strelba a neznámy rachot niečoho, čo sme nepoznali. Ten rachot prichádzal z blízkej priekopy za našim ovocným sadom. Potom sa objavili na smrť unavení vojaci a pýtali sa mojich rodičov, či by si mohli u nás trochu oddýchnuť. Jeden z vojakov ťahal za sebou po dvore nejaký drôt a hromžil, že mu nedôjde do domu. Pýtal sa môjho strýka či náhodou taký kus drôtu nemá. Ten mu len odvrkol, že chvíľu počkaj a vybral sa s kliešťami smerom k lesu. O chvíľu sa vrátil s kľbkom drôtu. Nastalo medzi vojakmi vzrušenie, potľapkávali ho po pleci a až po rokoch som sa dozvedel, že vlastne ukradol nemeckým vojacom z ich telefónnej linky. Telefón bol pre mňa chlapca neznámou vecou, ale zakázali mi dotýkať sa ho. To som ešte nevedel, že sa v našom domčeku usadilo velenie. Unavený telefonista občas kontroloval spojenie pomocou kódu *lipa – topol*. Večer strýko navrhol unavenému vojakovi, aby si trochu pospal a on bude udržiavať spojenie. V noci i jeho začal premáhať spánok a miesto dohovoreného signálu zahlásil *tarnopol*. Z druhého konca linky počul, že mu niekto nadáva, nerozumel tým slovám, tak prebudil spiaceho vojaka. Ten sa ešte dosť dlhú chvíľu hádal s tým druhým, až potom sa začal smiať a niečo vysvetľoval môjmu strýkovi o tom neznámom slove *tarnopol*. (Trvalo ešte veľa rokov, kým som pri cestovaní vlakom cez Ukrajinu pochopil, že Tarnopol je obrovské mesto, ktoré má dve letiská.)

Ako každý malý nezbedný chlapec i ja som bol zvedavý, čo to tam vrčí v tej priekope. Kapitán, ktorého meno som si zapamätal, lebo znelo tak rozprávково – Striga, ma chytil za ruku a viedol na to tajomné miesto. Boli tam zamaskované tanky a z mojich očí videl zvedavosť, tak ma do jedného z nich posadil. Zatiaľ moja mama umierala strachom myslieť si, že ma uniesli. Keď sme sa vrátili vysvetľoval som mame, kde som bol, kapitán vyslovil zaujímavú vetu: „Neboj sa mamička, Tvoj syn bude raz tankista.“ Ten výlet v zime mi nepomohol, večer som už mal vysokú horúčku, ale na šťastie môj život zachránila tá pekná teta, ktorú úctivo všetci vojaci volali pre mňa neznámymi slovami vrač Varvara.

Prebdela celú noc nad mojim lôžkom, balila ma do studených mokrých uterákov, dávala piť zvláštny čaj s nejakým liekom.

Oslávili sme Vianoce, kde všetci plakali a my deti sme nechápali prečo, veď sa máme tešiť. Ukazovali mojim rodičom akési fotografie, ktoré hladkali so slzami v očiach. O štyri dni nás opustili a neskôr sme sa dopočuli smutnú správu, že kapitán Striga zahynul neďaleko pri rieke Ipeľ zasiahnutý mínometnou paľbou a moja lekárka Varvara bola zasiahnutá dávkou nepriateľského guľometu pri hrade Vígľaš. Svoj večný sen snívajú ďaleko od svojich rodín na cintoríne vo Zvolene.

Roky pribúdali a po skončení vysokej školy som netrpezlivo čakal na povolávací rozkaz. Ten obsahoval neznámu adresu na Morave, ktorú sme nemohli nájsť ani na mape. Až po upresnení cieľovej stanice sa začal môj osud rozvíjať. Na moje veľké prekvapenie nastúpil som do dôstojníckej školy pre tankistov. Začala sa plniť predpoveď kapitána Strigu a v skutočnosti som sa stal tankistom. Ostrihali nám vlasy, obliekli do maskáčov a vyzerali sme tak, že som nespoznal ani Ondreja, môjho kolegu z nášho mesta. Postupne sme sa schádzali na izbe z rôznych kútov republiky a na prvý večer nikdy nezabudnem. Obliekli sme si biele nočné košele v ktorých sme vyzerali ako holohlavé strašidlá. Náš smútok za domovom zahnal Janko, ktorý v civile tancoval v baletе. Začal predvádzať svoje baletné kreácie za sprievodu nášho obrovského smiechu, ktorý sa po večierke nepáčil našim veliteľom družstiev (poddôstojníkom – druhoročákom.) Tak bažanti, ako nás nazvali dostali prvé ponaučenie ako sa máme správať. Riadne nás vonku popreháňali a potom unaveným zavelili spať. Dni sa podobali jeden druhému: budíček, rozcvička, raňajky, štúdium na učebniciach, obed, poobedňajšie zamestnanie, večera, čítanie rozkazu a každý presun behom. Netrpezlivo sme čakali dopisy od svojich najbližších, ktoré aspoň na chvíľu nám priblížili domov. Zima sa blížila a my sme sa naučili kráčať vojenským krokom, zdravieť každého, kto mal aspoň o stupeň vyššiu hodnosť ako my. Jedného večera pri rozkaze sme sa dozvedeli, že ráno máme presun s plnou poľnou a výzbrojov na zimné cvičisko, kde sme mali absolvovať prvý praktický výcvik v tanku. Zaťaženie váhou plnej poľnej a zbrane sme kráčali po zasneženej ceste padajúc únavou, len vytrénovaný tramp Stano z Plzne si ľahko vykračoval pred nami. Keď videl, že už nevládzeme začal spievať známu pesničku: Spadla nám tehla na nohu. Tehla nám spadla na nohu, spadla nám tehla na nohu. Postupne sme sa pridali aj ostatní a krok nám bol

hneď ľahší. Dorazili sme na miesto nášho dočasného pobytu, uložili sme sa na matracoch v bývalej vile generála Čepičku. Vojaci z poddôstojníckej školy slúžiaci druhý rok nás zoznámili s trenažérom v ktorom sme sa mali naučiť ovládať tank (spojka, rýchlosť, spojka, plyn.) Išlo to pomerne ľahko, veď pedále nekládli žiadny odpor. Po tomto nácviku nasledoval skutočný tank. Z veže tanku veliteľ vydával rozkazy: nasadnúť, založiť helmu, zavrieť príklop, stlačiť spojku, naštartovať motor a v tom to začalo. Kde je štartér? Konečne som ho našiel a začal sa písať môj osud tankistu. Pri trenažéri pre bažantom schválne nevysvetlili, že spojku mám púšťať pomaly, keď mi ako sa povie slangovo už šesťkrát zdochol motor, stratil veliteľ trpezlivosť a začal mi nadávať po maďarsky. Na jeho veľké prekvapenie som sa po maďarsky opýtal odkiaľ pochádza? Prekvapene sme zistili, že pochádzame z toho istého mesta. Táto krátka príhoda z nás urobila dobrých kamarátov a naučil ma výborne jazdiť na tanku. Na rote sa vytvorili nerozlučné kamarátstva a ťažko sme sa po roku rozchádzali do celej republiky.

Keď sa stretnú dvaja chlapi bez ohľadu na vek, ktorí absolvovali vojenský výcvik, vždy oživujú spomienky plné zážitkov zabudnúc na nepríjemné chvíle vojenčiny.

Zamysliac sa spätne na kapitána Strigu ľutujem, že nemohol svojim deťom porozprávať svoj príbeh osloboditeľa – tankistu a nikdy sa nedozvedel, že jeho predpoveď sa splnila.

NEKONEČNÉ DNI ČAKANIA

Písal sa rok 1964. Do základnej školy nastúpila mladá učiteľka matematiky. Hneď na privítanie jej prideliť triednictvo v šiestom ročníku. Prostredie jej bolo známe, veď aj ona chodila do tejto školy. Prvé stretnutie, prvé zoznámenie, prvé zaujímavé príbehy jednotlivcov.

V lavici sedel uplakáný Julko z detského domova. Ťažko sa vedel upokojiť, veď do nového prostredia prišiel z Lučenca. V jeho rodine sa odohrala tragédia. Otec, murár ťažko pracoval a ako je to zvykom pri stavbe rodinných domov mu všade nalievali pálenku a postupom času sa stal z neho alkoholik. Deň čo deň, prichádzal domov do malého domčeka opitý. Pri práci ho kamaráti podpichovali, že kým ty robíš, ktovie kde a s kým sa tvoja manželka fláka. Svoje opojenie a žiarlivosť vybíjal na dcérke, synovi a manželke. Často svoju manželku a deti vyhánal z domu, prespávali u susedov, alebo na stanici. Jedného dňa jeho agresivita stúpila natoľko, že pri fyzickom napadnutí, manželku doráňal natoľko, že od bolesti polámaných rúk, nôh a pri otrase mozgu upadla do bezvedomia. Vystrašené deti hrozne kričali a volali o pomoc. Pomoc polície privolala susedka, ktorá často zachraňovala týranú rodinu.

Policajti odviekli otca tyrana a sanitka odvážala takmer nehybné telo matky. Jej vážne poranenia spôsobili čiastočnú stratu pamäti a dlhodobé liečenie. O deti sa dočasne postarala susedka.

Na základe rozhodnutia sociálneho úradu deti umiestnili do dvoch detských domovov. V novom prostredí, pomocou láskavej starostlivosti vychovávateľiek, mali zabudnúť na rodinnú tragédiu, na nešťastie hlboko zapísané do pamäti. Malý Julko sa v noci zo spánku neustále strhával. Každý nečakaný hrmot z ulice vyvolával v ňom strach z návratu otca. Často plakal, lebo nič nevedel o svojej mame a sestričke. Keď videl, ako odvážajú bezvládnú mamičku, bol presvedčený, že je mŕtva. Každá maličkosť vyvolávala v ňom ľútosť. Chýbal mu mamin úsmev, jej pohľad.

Triedna učiteľka sa mu snažila dať trochu lásky. Občas si pozvala deti z detského domova domov ku svojim rodičom. Chlapci v predizbe obdivovali poľovnícke trofeje a radi počúvali príhody poľovníkov. Julko mal najradšej chliebik s lekvárom. Možno mu pripomínal domov. Bol rád, keď mohol byť v blízkosti svojej učiteľky, chodil s ňou na nákupy. Pri nej cítil silu lásky a bezpečia.

Začiatkom decembra 1965 deti pripravovali darčeky na Vianoce. Julko

zosmutnel – veď ja nemám pre koho pripraviť darček. Triedna mu poradila: „Veď máš rád tetu kuchárku, tetu vychovávateľku, daruj ho niektorej z nich.“

Ktosi zaklopal na dvere triedy. Vošiel riaditeľ školy a požiadal učiteľku, aby vyšla na chodbu. Pred dverami stála neznáma žena. Mala silne dioptrické okuliare, zjazvenú tvár a opierala sa o barle.

„Prepáčte, že vyrušujem. Hľadám svojho syna Júliusa.“ Dlho mi v nemocnici trvalo, kým som sa ako tak dokázala spamätať a pozbierať sily, aby som vyhládala moje deti. Vyrozprávala svoj príbeh a poprosila učiteľku: „Prosím Vás, zavolajte mi von môjho syna a buďte tak láskavá ostaňte pri našom stretnutí. Bála sa ako syn zareaguje, keď ju uvidí živú.“

Zavolala Júliusa z triedy na chodbu a nechala dvere pootvorené. Julovi sa zdal pohľad na ženu opierajúcu sa o radiátor, podopierajúcu sa barlami neskutočný, ako by sa stal zázrak. Príbehol prekvapený ku nej, ale o to vrúcnejšie objal svoju mamičku a vykrikol: „Mamička moja, ty mi žiješ?“ Spolužiaci, keď počuli ten výkrik radosti, tiekli im slzy od dojatia, že Julo našiel svoju mamičku.

„Mamička, zoberieš nás so sestričkou domov?“ – opýtal sa jej. „Áno, ale ešte musíš byť trochu trpezlivý, lebo ma čaká liečenie a zatiaľ musíš ostať v detskom domove. Budem ťa navštevovať a z liečenia ti budem písať“

„Mamička, ja už nechcem, aby sa otec vrátil z väzenia ku nám domov.“

„Nie, už nám dá pokoj!“ – upokojovala ho mamička.

Julo sa vrátil do triedy celý natešený a s úsmevom od šťastia povedal: „Aj ja už mám komu dať môj darček. Dám ho mamičke.“

Ten šťastný úsmev iste nezabudli jeho spolužiaci. Nezabudli na skutočný príbeh z ich triedy.

Po vyzdravení si mamička zobrala svoje deti domov a verím, že spolu šťastne žijú. Julo má už iste svoju rodinu a nechce, aby prežili jeho osud.

ZDENKA

Mesto sa prebudilo do mrazivého rána. Ulice a chodníky zasypal bielučký sneh. Akoby na rozkaz vychádzali chlapi s lopatami, ženy s metlami, aby rýchlo očistili chodníky. Ulicou prefrčal odhŕňač snehu. Škripot lopaty a šuchot metly znel ako pieseň zimy. Zachádzala pod nechty a nemilosrdne štípala líca. Nevítaná ranná rozcvička už končila a deti merali svoje každodenné kroky do školy.

Na priečelí školy trepotala čierna vlajka oznamujúca smutnú správu. Na tvárach prichádzajúcich sa zračila nevyslovená otázka: „Kto? Kedy? Prečo?“ Nikto nič nevedel, i napriek tomu, že správy sa šíria ako blesk.

Ako nečakaný blesk zasiahla jednu rodinu vo vedľajšej ulici. Susedia si ju podávali ako žeravý uhlík, neveriac vlastným ušiam. Ako neskutočný sen sa im premietali dni, keď malé dievčatko s čiernymi vláskami sa tmolilo na priedomí. Starostlivý pohľad matky a starých rodičov ju neustále strážil. Malá Zdenka bola od malička ako to spevavé vtáčatko. Okoloidúcich ľudí vždy zdravila s úsmevom. Vo voľných chvíľach si veselo pospevovala.

Mamička svoju dcéru deň, čo deň, odprevádzala do školy. Presná ako hodinky, po vyučovaní ju čakala pred školou, aby sa jej nič nestalo. Zdenku mali všetci radi. Chodila vždy pekne upravená a na vyučovacie hodiny dobre pripravená. Rada čítala, ale rada si vypočula aj dobrú hudbu. Najviac jej učarili cigánske melódie, ktoré zneli tak tajuplne.

Jej rytmy často si podmanili celú ulicu. Nikto sa im nebránil, len s úsmevným pohľadom zdravili malé počerné dievčatká, ktorým do tanca rozihralo žilky.

Život však nie sú len slnečné dni. Občas súmrak zahalí krajinu. Zdenku začala pobolievať hlava. Akási choroba začala nahlodávať jej zdravie. Nevinnú bolesť pripisovali dospievaniu. Keď ju začali bolieť oči, prisúdili to sledovaniu televíznych programov.

„Úvahy,... lieky,... asi prostredie v ktorom žije, sú dôvodom tohto stavu.“ – znela často odpoveď.

Po prvom stave bezvedomia, nasledovalo podrobnejšie neurologické vyšetrenie. Zdenka sa stala i v nemocnici miláčikom sestričiek a lekárov. Veď rada pomáhala iným a tíško znášala svoje utrpenie. Nepoznala príčinu svojho

zdravotného stavu. Čakala, kedy bude môcť opäť zasadnúť do školských lavíc, kedy stretne spolužiakov.

Len matka starostlivo ukrývala nepríjemnú skutočnosť. V hĺbke duše sa umárala pre svojho anjelika. Dúfala, že existuje zázrak. Očakávala ho aj od operácie hlavy svojej dcéry. Ťažko rozumela výrazom – cysta, malígný nádor na mozgu.

V krajskej nemocnici sa pokúšali aj o nemožné. Odstránili zhubný nádor, nasadili jej chemoterapeutickú liečbu. Výsledky sa zdali byť uspokojujivé. Krv bola čistá a zdravotný stav Zdenky sa postupne zlepšoval. Zdanie je však zlomyseľný kamarát. Chvíľami človeka pohladí, vštepí mu nádej. Potom, keď najmenej čaká, nastáva krutá realita. Bolesť sa vrátila a verdikt lekárov bol pre rodičov bolestivý: „Zdenka postupne stratí zrak, pribudnú epileptické záchvaty a neskôr stratí sluch, pomaly bude umierať.“ Každý chorý pozorne sleduje aj ten najtichší rozhovor lekárov a sestričiek. Snaží sa zachytiť slová, ktoré by vzkriesili iskierku nádeje. Zdenka však poznala trpkú pravdu. Tešila sa z každého dňa, ktorý nepriniesol zhoršenie. Ticho a oddane čakala na svoj osud. Chcela žiť, chcela chodiť do tanečnej školy. Obliecť si nádherné šaty a prežiť ten najkrajší večer vo svojom živote. Chcela svojim najbližším odplatiť tú nesmiernu lásku a starostlivosť. Chcela, aby sa na tvárach starých rodičov zračila len radosť. Ale ... prišiel ten nešťastný 2. január 2004. Zdenku odvážala sanitka opäť do nemocnice. Známe tváre v nemocnici jej pripadali akoby ani nebola odišla domov.

Pred odchodom prosila mamu: „Mamička, ja viem čo mi je. Viem, že zomriem. Nech ma už neoperujú. Nevrátim sa živá domov.“

Povzbudzujúc a s úsmevom, zakrývajúc žiaľ, ju posielala v ústrety osudu. Neboj sa, Boh ti pomôže.

Človek nie vždy umiera na tú chorobu, ktorou trpel. Zdenku však zradilo srdiečko. Nevydržalo to ťažké bremeno a zastalo naveky. Zamrzol posledný úsmev štrnásťročnej žiačky. Odišla a nikdy sa nevráti. Po smutnej správe zo školského rozhlasu, so smútkom v srdci, v nemom úžase, stáli jej rovesníci. Neuvidia už jej figliarsky úsmev, len tiché miesto v triede a náhrobný kameň bude pripomínať, že Zdenka žila medzi nami.

A roky sa pomaly mňajú, len spomienky nehodno vymazať!